

ELOFIZETÉS

HELYEK:
 Egy évre 24 koron.
 Három évre 66 koron.
VISSZAK:
 Egy évre 24 koron.
 Három évre 66 koron.
REKLAJMIK:
 Ötvenhárom sorra egy sorra 20 fill.
 Minden sorra 10 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 107
KIADÓHVATÁL
 Aradi Nyomda Rézvályp-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 101.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, július 18.

Mai számunk főbb közleményei:

- Módosítások a bélyegtörvényen.
- Véget ért az adókvetés.
- „Előre megfontolt szándékos emberölés...”
- Városi vagyon a csódtömegben.
- Boszniai szerb képviselők a miniszterelnöknél.
- A trónörökös a királynál.
- Kártérítés három napi aradi fogházért.
- Ferenc Ferdinánd utódja.
- Cáfolják a szerb hadikészülődést.
- Olasz fegyverek Albániában.
- Hogyan történt a bombamerénylet?
- A „plébános”.
- Tarkaságok.

Az első lecke.

Arad, július 17.

Ha valakinek módjában lenne lenni a kihallgatásnak tartalmát, amely ma délelőtt folyt le az ischli császár-villában: az ujkori történelem egyik legérdekesebb lapját adhatná az a közönség kezébe. De ez az audiencia még erősebb titok, mint a királyelőtt, a király személyével folytatott egyéb beszélgetések.

Károly Ferenc József trónörökös fogadta a király, — és minden jel arra mutat, hogy ez a kihallgatás a megnyitója, az alapozója annak az utnak, amelyen Károly Ferenc Józsefet uralkodásra képezik ki. Ennek a nagyfotosságu munkának elvégzése bizonyára több ember hivatása lesz; magasrangu, kiváló képességű katonák, mélyeszű politikusok, jogtudósoké, akiknek személyét bizonyára

már kezdik összeválogatni. De az uralkodásnak klasszikus iskolája: maga őfelsége, az ő hatvanhat esztendő uralkodása, az az ösvény, a melyen hajlott fővel is biztosan vezeti a monarchiát a háboruk veszedelmei és az örökös belső harcok között, az a példa, amely előtt egész Európa meghajtja a tiszteletnek, a nagyrabecsülésnek zászlaját.

Rövidebb, vagy hosszabb idő múlva veszi-e át Károly Ferenc József a szerepét, amelyhez a szerajevói szomorú eset váratlanul közelébb juttatta, — szürke szerepet, vagy ragyogó uralkodói pályát mér ki utján a sors: a mai kihallgatás bizonyára felejthetetlen eseménye lesz az életének. Amikor Ferenc József szive, bölcsessége megnyitott előtte, olyan őszintén, amint talán még senki előtt a világon. A boldogult Rudolf trónörökös nem érezte olyan közel állónak az uralkodáshoz, amíg az élt Ferenc Ferdinánd előtt — úgy mondják, — lassan engedett zárkózottsága. Itt azonban előtte állott egy tapasztalatlan, naiv, intrikákhoz nem szokott, politikai bonyodalmaiban és diplomáciai szövevényekben járatlan fiatal lélek, a kinek ugyszólván minden percben készen kell állania arra, hogy a jogart átvegye, a kiben folytatása kell, hogy legyen az uralkodó életének, törekvéseinek, a kire átszáll mindaz a hatalom és mindaz a birtok, a melyet eddig a császár és király mondhat magáénak: hát hogyne igyekeznek az uralkodó ezt a

fiatal embert megedzeni, fölruházni mindazokkal a tapasztalatokkal, mindazokkal az igazságokkal, a melyek hatvanhat év változatos eseményein keresztül szűrődtek le.

Egy óra bizonyára igen-igen rövid volt az első leckére is. De a nagy alapelvek, az irányító gondolatok, a legfőbb tanácsok bizonyára ma hangzottak el. Hogy ezt a sok nyelvű, egymással sűrűen civódó, de egymáshoz mégis ragaszkodó monarchiát, a melyet műkedvelő diplomaták a térképen külön-különféle módokon osztanak fel, s azért mégse hajlandó részeire bomlani, miként kell biztosan kormányozni, hogy egymással merőben ellentétet javalló tanácsadók, civódó tábornokok és harcos politikusok szavai között mikép kell biztosan eligazodnia, hogy a monarchia sokféle népe közül melyiknek hűségére, állhatatosságára lehet a legbiztosabban számítani: erről már hallhatott valamit a trónörökös. Ezt nem fogja megtudni sohase a világ, se az alattvalók, se a külföld, s csak később, Károly Ferenc József valamely uralkodói cselekvésének lesz a belső rugója, ösztönzője, elhatározó oka az, a mit ma délelőtt Ischlben hallott.

Az ujságtudósítások szerint a trónörökös igen komoly volt, a mikor az audienciáról lakására visszatért. Egy huszonnyolc esztendő fiatal katonatiszt, fiatal férj, két mosolygó gyerek

A hurka.

Írta: Váradi Antal.

Szépséges városom ott lenni, a Mecsek tövében, gyöngye Délmagyarországnak, Pécs, a melynek ezeréves falai közül a hatalmas dóm négyes tornyai fohászknak égnek, be messze estem tőled. Mégis visszavisz az emlékezés, meg a vágy, s mentől öregebb leszek, annál ifjabb hévvel kívánkozom tavasz ébredésekor a Mór városába, a melyből közel ötven esztendőnek előtte indultunk a világba sokan, sokan, és ma már olyan kevesen vagyunk közülük.

Ilyenkor már nyílnak a sétatéren a gesztenyefák, ott künn a városvégen az akácok. Fenn a Mecsek rengetegekben lombos fák mélyében sikoltanak a rigók és estenden trillázanak a csalogányok. És odalenn a régi, régi temetőben kinyíltak az iriszek, féltékeny dugdossák ki fejcskéiket a rezedák, szomoruan bólogatnak egymásnak a liliumok, és subogva repül át a tujafák borzongó levelein az esti szél.

Ilyenkor végigmegegyek képzeletem utján a város minden ismerős vidékén. Minden ház előtt meglibben az emlékezés szárnya, s kereselem, hogy hová lettek belőle az emberek? Legtöbbszörre a tujafák alá költöztek.

A csendes Mária-utca visszhangosan koppanó kövezetén vidám diáksereg siet az iskola

felé. Megállanak a Mailáth-ház előtt, hogy megsüvegezzék a Madonna-képet a ház sarkán. Aztán mennek tovább, a színház felé.

Ott áll a színház mostan is, már csak emlék, mióta az új palotát lenni, a Király-utcában ünnepélyesen fölavatták, de a mi emlékeink még ide vannak kötve, ehhez a régi házhoz, amelyet Oertzen lovag építtetett a szomorú ötvenes években s melybe már a hatvanas évek elején mi is jártunk, gyönyörködni a Reszler pompás operatársulatában, majd meg a Szigeti Imre vezette társulat művészeiben. Prielle Kornélia, Némethy Irma, Szigeti, Tamásy, Beódy, Balla voltak a társaság erősségei.

Most is látom Ballát, ezt a magyar Antinoust, a maga férfias szépségében, amelynek csak Nagy Imre volt mása a hetvenes évek végén. Balla sugár, magas termetű, férfias vonásu, hatalmas ember, hősökben, miot szalonemberekben utolérhetetlen. Akkor még csak pár hónapban át játszhattak Pécsen a magyar színészek, mert meg kellett osztani a színházat a németekkel. Most meseszámba megy, de akkor szomorú valóság volt, hogy sokan nem tudtak Pécsen magyarul.

De aki egy szót sem tudott, az is bement Ballát megnézni, annak a dallamos mozgását, csengő beszédét élvezni, még ha nem értette is a szavát, gyönyörűsége tellett benne annak, a ki látta, hallotta. A régi színészgenerációnak volt egy ilyen Antinousa: László. Mikor a bécsi német színészek le jöttek vendégsze-

repelni a pesti német színházba, el mentek a Nemzetibe, hogy lássák a Lászlót, ha nem is értik. Lászlót, a kinek a járása dallam, a beszéde harmónia, az arcjátéka tünnemény.

Ilyen volt Balla. És a mellett bolondul idealista. Mig társai kerestek barátokat, jóttevőket a kik segítsenek rajtuk a nyomoruság napjaiban, addig ő inkább éhezett, nélkülözött, csak a büszkeségén ne essék sérelem.

Mi fizetése volt akkor egy elsőrendű színésznek? Negyven, negyvenöt forint. A ki nyolcvanra vitte, azt már portemutumnak tartották.

Es ebből kellett nemcsak élelmet, lakást, ellátást, szolgálatot fizetni, de ruházkodni, a mi akkor sem volt tréfadolog. Az elegáns világfiakat ábrázoló Balla röstelt volna kopottan, vagy szegényesen kilépni. Tetőtől-talpig elegáns ember volt a színpadon és az életben egyaránt. Ehes volt, de kifogástalan ruházatu. Koplalt, de minden asszony szemé megakadt rajta.

Es erre volt büszke első sorban. Nem udvarolt senkinek, volt, mondották, egy ideálja Szegeden, a hol egy izben vendégszerepelt. Meglátta a páholyban azt a leányt, aki azután életének egyetlen álma lett. Hogy s mint került Szegedre, valóságos mese. Ő sokszor elmondotta, valamint az egyetlen magyar színházi este történetét is, a mely szívére ilyen örök befolyást gyakorolt. Mindez azonban nem

boldog apja volt, a ki a királyhoz be- ment, s a ki kijött, az már a vállain érezte az uralkodás nehéz gondját, fárasztó terheit . . .

Módosítások a bélyegtörvényen.

(A képviselőház ülése.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, július 17.

A képviselőház mai ülésén folytatták az illetéktörvény vitáját és elfogadták Khuen-Héderváry Károly gróf indítványát, amely szerint a Ház reggel 10-től este 8-ig tart ülést.

Beöthy Pál elnök pontban tíz órakor nyitja meg az ülést. Néhány jelentéktelen jelentés után áttérnek a napirendre: a bélyeg- és illetékről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalására.

A második szakasz van soron és ehhez Springer Ferenc szól elsőnek. Módosításokat ajánl és a pénzügyminiszterrel polemizál. Egy helyen a jogilletékekre utal, amikor Beöthy nyomban közbeszól:

— Kérem, képviselő ur, a tárgyhoz tessék szólani.

Az ellenzék zokon veszi a figyelmeztetést, mert szerinte Springer nem tért el a tárgytól.

— Maguknak ugyis mindegyt kiáltják az ellenzékiek, ugysem hallgataak ide!

Sümegei az elnök felé fordul:

— Springer jobban tudja, mint ön, ne zavarja a szónokot.

Elnök: Rendreutasítja Sümegeit.

Springer tovább indokolja ezután módosítását.

Springer Ferenc ezután azokról a súlyos terhekről szól, amelyet a második szakasz ró a jogkereső közönségre.

Sümegei Vilmos: Valósággal kizsákmányolják a teleket.

Springer Ferenc kihagyandónak tartja az egész szakaszt.

Hantos Elemér előadó válaszol és kijelenti, hogy tisztán jogpolitikából vették föl ezt a szakaszt. Erre a kijelentésre zajos ellentmondás támad és az elnök Sümegeit ismételtén rendreutasítja.

Polónyi Dezső félreértett szavait igazítja helyre.

Nemess Zsigmond szólásra emelkedik.

Kovácsy Kálmán: Itt van a megjövendőlt módosító. (Derűtség balról.)

Nemess Zsigmond: Módosítást ajánl, amely szerint csak akkor kell a halasztási illetéket leróni, ha a kérelem sikerre nem vezet.

Polónyi Dezső: Hát akkor, hogy kell leróni?

Preszly Elemér: Hogy tudja azt valaki előre?

Jackó Pál: A második szakaszhoz szól, hosszasan bírálja és módosításokat ajánl.

Csermák Ernő félreértett szavainak helyreigazítása címén kért szót. A Ház megadta az engedélyt. Felszólalásának az volt az intenciója, hogyha már nem megy bele a miniszter a szakasz kihagyásába, mentse meg azt, amit lehet.

Sághy Gyula: Igazságügyi szempontból a második szakaszra semmi szükség nincs. Epen ezért a kihagyását javasolja.

Preszly Elemér: A második szakaszban nem jogpolitikai szempontok érvényesülését látja, hanem inhumánus intézkedéseket. Nem fogadja el a szakaszt.

Bikády Antal: Az egész javaslatnak az a beváltott célja, hogy az illetékeket mérsékelten felemelje. Ez a szakasz, ennek az elvnek éppen az ellenkezője. Hiszen itt száz százalékos emelésről van szó. A szakaszt nem fogadja el.

Bizony Akos: Nem hagyhatom szó nélkül azt a szerepet, amit ennél a szakasznál az igazságügyminiszter játszott.

Balogh Jenő igazságügyminiszter: Erre a szakaszra a szakbírák már régóta várnak. A szakasz kihagyásába bele nem egyezhetik, némi módosításához azonban hozzájárul. Nem a kinostár érdekeit, hanem igazságügyi célt, a pörök gyorsítását akarta elérni.

Nemess Zsigmond visszavonja módosítását.

Elnök: Következik a szavazás. A Ház az előadó módosításával elfogadja a második szakaszt.

Elnök: Áttérünk a harmadik szakasz tárgyalására.

Springer Ferenc több módosítást ajánl.

Nemess Zsigmond: Ellenzi az indítványt.

Csermák Ernő: A telekkönyvi bejegyzéseknek bélyegmentessé való tételét ajánlja. Módosítást nyújtott be erre nézve.

Jackó Pál: Anomáliának tartja a szakaszt.

Vadász Lipót: Az előterjesztett módosítást hajlandók egy későbbi szakasznál honorálni.

Springer Ferenc félreértett szavainak ki-magyarozása címen szólal fel.

Hantos Elemér a szakasz változatlan elfogadását ajánlja.

A negyedik szakaszhoz Huszár Károly adott be módosítást.

Springer Ferenc szintén kíván módosítást.

Csermák Ernő Huszár Károly módosításához toldást ajánl.

Jármay Béla: Egyik előttem szóló képviselőtársam módosítását sem fogadom el.

Hantos Elemér: Azt hiszem, ha Springer Ferenc indítványát előbb tette volna meg, úgy a pénzügyminiszter honorálta volna, most azonban már késő.

Elnök szavazásra tette fel a kérdést. A Ház változatlan szövegben fogadja el a szakaszt.

Az ötödik, hatodik, hetedik és nyolcadik szakasznál Csermák Ernő, Jatzkó Pál és Springer Ferenc javasoltak módosításokat, melyeket a Ház az előadó felszólalása után elvetett. A kilencedik szakaszt hozzászólás nélkül elfogadták. A tizedik szakasz elfogadása után az elnök két órákor félórás szünetet rendelt el.

Szász Károly alelnök délután háromnegyed háromkor megnyitva az ülést, a részletes tárgyalást folytatják a M. szakasznál. Letárgyalják a 11—16. szakaszokat, közben Polónyi Dezső és Kun Béla módosításaihoz hozzájárul a pénzügyminiszter. A munkapárt részéről a módosításokat Almássy László terjesztette elő.

A napirend letárgyalása után vita nélkül szavaznak Khuen-Héderváry Károly gróf indítványa felett. A szavazásban az ellenzék nem vesz részt. Az elnök ezután kihirdeti a szavazás eredményét, amely szerint a Ház ezután üléseit délelőtt tíz órától este nyolcig tartja és pedig a legközelebbit a jövő hét keddjén. Napirend a mai napirend folytatása.

Az ülés ezzel véget ért.

A mexikói válság. Washingtonból jelentik: Carbayal az amerikai kormánnyal nem hivatalosan közölte, hogy Caranza javára viszályolni szándékozik. Carbayal elrendelte az összes politikai foglyok szabadon bocsátását. Amennyiben Caranza és pártja jut uralomra, az a tervük, hogy nem ismerik el a Huerta által felvettállamadóságokat.

A német flotta látogatása. Kielből jelentik a Frankfurter Zeitung: Az a terv merült fel, hogy a német flotta harmadik hajó-rajja a brit vizeken revanslátogatást tegyen, hogy viszonzza a brit flotta júniusi látogatását. A látogatás határideje még nincs megállapítva.

tartozik ide. Csak egy kis kalandott mesélek el az ő életéből, amely csaknem két ember életébe, vagy legalább is a Ballába került volna, ha a jóteknony véletlen közbe nem lép. És mindegyik egy hurka miatt!

A hurka nem nyári gyümölcs és ilyenkor, midőn odakünn illatoznak az akácok s lassu halk szárnyalással szállanak alá a gesztenyevirágok rózsaszínű pihéi az alkonyati, szellőben ilyenkor el sem tudjuk gondolni, hogy a hurka is beleillik az akáccillat koncertjébe. Pedig Ballánál úgy volt. Igaz, hogy tavasz elején történt a dolog, amikor a hurka még elég fashionable, de hát nyár derekán is az volt Ballánál, aki minden pénzét rubára költött s enni éppen csak azért evett, hogy éhen ne haljon.

Künn lakott a budai külvárosban, egy kis bogárhátú hegyoldali házban s egyetlen gondja az volt, hogy gondos háziasszonya — egy öreg bosnyák asszony — a ruháit kikefélje, szellőztesse, porozza. Egyébbel ő nem gondolt. Reggelente átment egy Urnebesz nevű bosnyák henteshez, aki a Puturluk táján ölte a sertéseket, ott bevásárolt négy krajcárért valamit, azt zsebbedugta, azzal elvetette a napi ételgondját.

Vasasnémetek vonultak át akkoron a városban. Meg is telepedtek egy hétre. A tisztek — éppen magyar szintársulat lévén Pécsen — eljárogattak a színházba s gyönyörködtek a nőkben, férfiakban egyaránt. Ballát különösen megkedvelték; a „Kalmár és ten-

geresz" egyik főszerepben olyan hatalmasat deklamált, hogy még a magyarul nem értő tisztek is megbámulták s meghívták másnapra vacsorára. Egész Pécs város intelligenciája ott lesz azon a vacsorán. Az átvonult ezred tisztjei adják, viszonzásul a vendéglátásért. A színészek közül is ott lesz egy néhány.

Balla csaknem elfelejtette a meghívást. Élt a maga rendes módja szerint s bevásárolván a napi ételmet, próbára ment, előadásra s előadás után lesétált a Cindery-kertbe, a hol a bucsubankett megtartandó léssen.

A vacsorát azonban hirtelen záporosó zavarta meg. A vendégcsereg tódult a szomszéd Vadember vendéglő helyiségébe, a hol a osigány húzta, — Dankó Gyula még akkor nagyon fiatal gyerekeigány volt — s járta az anekdota, a vig beszélgetés. Szép asszonyok, virágos kedvű ifjak, komoly öregek hallgatták a hadfiak elbeszélését, akik Solferino és Magenta véres történetéből mondtak el csudálatos dolgokat.

A szót most éppen egy Kopeczky nevű kapitány vitte. Hatalmas természetű ember, nagy seborradással a bal pofáján. A haja vöröses s izgékony arejátéka éppen ellentétes volt a mellette ülő Balla komoly és mozdulatlan férfiszépségének.

Egy lovastámadás legendaszerű lefolyását mondta el a kapitány. Amint a porfelhőbe burkolt hegyoldalon örült vágatásban igyekezett

utolérni egyik lovascsapat a másikat, mikor végre találkoztak, vették észre, hogy ellenséggel állanak szemközt.

Hajrá! Micsoda kardhaboru következett ottan: Nyerítő lovak toporzékolása, trombita recsegés, harsány vezényszavak, levágott emberek káromkodása, ordítása, dühös kiabálások, mignem elcsendesült a dulakodás. Az egyik lovascsapat emberei örökre elnémultak. A mi lovasaink tiporták el őket.

— Ennek a lovastámadásnak az emléke ez a vitézségi érem — szóló Kopeczky és felmutatja a medáliát, a melynek szallagját leoldotta s kézzel-kézre adta. Nézték férfiak asszonyok egyaránt.

Közben azután más beszélt valamit, egyik a Fejérváry bravuros lovastámadásának volt a szemtanuja, azt írta le káprázató természetességgel. A másik ott volt az égő templom üszkei között, s a hulló zsarátok lepörkölte szakállát, bajuszát. Amaz még most viseli egy olasz kard hatalmas vágásának nyomát a jobb kezefején.

E közben meg is feledkeztek a Kopeczky medáliájáról. Egyszer aztán a kapitány felkérde:

— Uraim, asszonyaim, adják ide az éremet. Beesés emlékem, nem adhatom senkinek.

Mélységes esőnd. Mindenki elhallgatott. Az érem nincs sehol.

Zavarodottan tekintenek egymásra ismerősök és ismeretlenek egyaránt. Mindenki a

Hogyan történt a bombamerénylet?

(Merizzi alezredes elbeszélése.)

Távirati tudósítás.

Szerajevó, július 17.

Merizzi alezredes, aki az első bombamerényletnél a fején megsebesült, még mindig orvosi kezelés alatt áll. Egy újságíró fölkereste az alezredest és kérdést intézett hozzá az első merénylet részletei felett. Merizzi azt mondta:

— A június 28-iki borzalmas eseményekről nem sokat mondhatok, mert hiszen mindjárt az első merénylet után a helyőrségi kórházba kerültem és mindent csak a lapokból tudtam meg. Automobilunk éppen elhaladt a hadtestparancsnokság épülete előtt és amikor Rumerskirch bárónak és Lanus grófnak a zsinagógát és a Ferenc József parkban levő zene-pavillont mutogattam, egyszerre rettenetes dörrenés hallatszott és ugyanabban a pillanatban égető, szuró fájdalmat éreztem a tarkómon. Azzal rögtön tisztában voltam, hogy merénylet történt, de nem gondoltam az első pillanatban bombára, azt hittem, hogy valami a fejemre esett. Az volt a szerencsém, hogy a kosiban magyarázgató, jobbra-balra forogtam, mert ha előre néztem volna, a bombaszilánk a bal szememet üti ki. Így azonban nem láttam a merénylőt sem és azt sem, hogy hogyan dobta a bombáját. Automobilunk, ép úgy, mint a főhercegi automobil, tovább hajtott és a Latinhidnál állott meg, ahol a második merénylet is történt. A hídől, minthogy a seb nagyon vérzett, gyalog fölmentem a közelben lakó Löckler dr. orvos rendelőszobájába, de az orvos nem volt otthon. Fischer dr. udvari orvos azonban velem jött és a rendelőszobában bekötötte a sebet. Azután magam szólítottam fel telefonon a helyőrségi kórház parancsnokát, kértem, hogy küldje értem a betegszállító automobilt, majd a szolgáltnak telefonoztam, hogy hozza el fehérneműmet a kórházba. Néhány perc múlva az autó már ott is volt, orvosok is jöttek rajta, akik bevitték a helyőrségi kórházba. Három hétig voltam benn s amint látja, még mindig nem gyógyultam meg egészen, még

most is járok az orvoshoz, persze csak óvatosságból. Eltekintve a fejfájástól, amely hébe-hóba elfog és attól a fájdalomtól, amit a seb okoz, amely még nem gyógyult be teljesen, jól érzem magamat. Legközelebb szabadságra megyek.

Véget ért az adókvetés.

(A Neuman Testvérek adója.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 17.

Három heti valóban terhes munkásság után az adókvetés bizottság ma délelőtt befejezte munkáját. A befejezés kétségtelenül érdekes volt, amennyiben a legutolsó adómegállapítás a Neuman-testvérek cég adója volt. A javaslati összeg 60070 korona 72 fillér volt, amelyet a pénzügyi titkár így részletezett: a szeszgyár után 28827.53 kor. az élesztőgyár után 6062.09 kor. és a gőzmalom után 25181.10 kor. A tárgyaláson Neuman Károly báró jelent meg a cég ügyvédjével, Mandl Vilmos dr.-ral és a javaslattal szemben 40,000 koronát ajánlott fel. A tárgyalások folyamán ezt az összeget fel-emelte 45000 koronára. A bizottság zárt tárgyalásban 48000 koronában állapította meg a cég adóját és Kalmár Lajos pénzügyi titkár kijelentette, hogy ha a cég nem főlebbez, úgy ő is megnyugszik, Neuman Károly báró megnyugodott a megállapításban és így a Neuman testvérek a múlt évi 38000 koronával szemben 48000 korona adót fognak fizetni.

Ezzel véget értek az ideai adókvetések. Mülek Lajos dr. a bizottság elnöke szép szavakkal köszönte meg a bizottság tagjainak fáradozásukat és az ő nevükben is a legnagyobb elismerés hangján szólt Kalmár Lajos pénzügyi titkárról, aki konciliáns eljárásával segítette elő a bizottság munkáját. Embey Iván a pénzügyigazgatóság részéről köszönte meg a bizottság munkásságát, Neuman Károly báró pedig az adófizető polgárok nevében azért az igazságos, de a mellett jóindulatu eljárásért mondott köszönetet, amelyet a bizottság egész tevékenysége alatt követett. A jelen voltak zajosan megéljeneztek végül Mülek Lajos dr.-t.

Három héttel ezelőtt, amikor az adókvetés bizottság összeült, hogy munkáját megkezdje,

az adófizető polgárok valóságos megdöbbenéssel vették tudomásul a pénzügyigazgatóság javaslatát, amely horribilis emeléseket helyezett kilátásba. A bizottság azonban mindjárt az első napon és azontul állandóan bizonyosságát adta annak, hogy teljesen ismeri a nehéz gazdasági viszonyokat, amelyekhez mérten a legmészszebbmő méltányossággal vette tárgyalás alá minden egyes megjelent adófizetőnek adóját.

Mi sem mutatta jobban a javaslat ijesztő számait, mint az, hogy napról-napra megjelennek olyan polgárok a bizottság előtt, akik évek hosszú során át sohasem járultak személyesen az adókvetés bizottság elé.

A bizottság pedig, különösen Mülek Lajos dr. elnök a legnagyobb készséggel hallgatott meg mindenkit, vizsgált meg minden felhozott adatot, írást, s ezek alapján valóban közmegelegedésre állapította meg az adót. Általánosságban 40—60 százalékkal szállította le a bizottság a javaslatot, de sok helyen a megállapított adó 100 százalékkal is alatta van a javaslatnak. Mondhatjuk, hogy legtöbbször a múlt évi adót fogadta el a bizottság és a polgárok is odatörekedtek, hogy a javaslattal szemben ezt az összeget állapítsa meg a bizottság.

Valóban, amint Neuman Károly br. mondotta, a bizottság kitűnő elnökét és valamennyi tagját a jóindulat vezette, de sohasem tértek el az egyenes igazságtól.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Harmincyolc koronáért — hat havi fogház. Magyar Dénés volt honfői segédjegyző két év előtt harmincyolc koronát vett át egy boncafalvai embertől azzal, hogy az összeget befizeti az aradmegyei árvaszékhez. A harmincyolc korona azonban nem érkezett meg rendeltetési helyére és amikor hivatalvizsgálatot tartottak: kitűnt, hogy a segédjegyző hamis jegyzőkönyvet vett föl a harmincyolc koronás ügyben, a pénzt pedig megtartotta. A vizsgálat eredménye alapján Magyar ellen büntető feljelentést tettek és az aradi törvényszék büntető tanácsa ma délután Lehrmann Viktor törvényszéki bíró elnöklése alatt hat havi fogházra ítélte a segédjegyzőt okirathamítás és sikkasztás miatt. Az ítélet jogerős, mert a bűnös segédjegyző megnyugodott.

másikra gyanakszik. Kopeczky kapitány tréfára veszi a dolgot.

— Uraim, asszonyaim, nézzék, ne tréfáljanak velem, kora reggel indulunk, nem lesz időm végigjárni az ismerőseimet, hogy reklamáljam az érmet. Adják ide, kérem.

Erre már egy öreg ur az ajtóhoz ment és ráfordította a kulcsot.

— Nem szeretném, ha azzal az impreszióval venne bucsut tőlünk a kapitány, hogy ilyen izetlen tréfát engedünk meg magunknak. Mi, akik itt vagyunk, alávétjük magunkat mindenféle kikutatásnak. A nők a nőket, a férfiak a férfiakat kutassák ki. Az érmenek meg kell lenni.

— Helyes, jó, legyen! — hangzott mindenfelől. Csak Balla ült mereven és halálsápadtan. Ő nem helyeselte az eszmét.

— No, — fordul feléje az öreg ur — te talán nem engedéd kikutatni a zsebeidet?

Balla sötéten nézett rá.

— Nem.

Mind odanézték. Balla nem engedi kikutatni a zsebeit. Furcsa. Hallottunk már afféle anekdotákat, hogy volt a társaságban valakinek egy éppen olyan aranya, ezüstje, ékszere, mint amit kerestek, azért nem akarta megengedni, hogy kikutassák, de efféle vitézségi érmet aligha rejteget. Holott Balla is honvédhadnagy volt negyvennyolcban. De hát efféle klenódiuma még se lehet.

Kinos zavar keletkezett. A kapitány odament Ballához.

— Balla, ne bolondozzék, kérem.

A jelenlévő asszonyok, leányok, férfiak csodálkozva bámulták a szép amorosót, akit máskor a színpadon imádtak s aki most a leggyötrelmesebb zavarban volt. Végre felkelt a színész; halálsápadt volt s Kopeczkyhez fordult:

— Kapitány. Ön is tiszt, én is az voltam. Én is tiszt becsületszavamra mondom, hogy az érem nincs nálam. Ha nem hiszi el, kapitány, akkor maga nem tiszt, nem becsületes ember!

Az elszörnyedés moraja zúgott fel. Kopeczky elsötétült arccal kapott a kardjához.

Balla pedig elébe lépett, egészen közel.

— Jöjjön velem az ur ide a szomszéd terembe, ott levetkezem és kikerestetem még a bőrdörmöt is. Mert nyugodt vagyok magam felől. De itt, az én kedves pécsi közönségem szeméi előtt...

És a szemé könybe lábadt. Mindenki visszafojtott lélekzettel nézte a könybeborult hőszínezést.

Kopeczkyvel azonban csodálatos dolog történt. Amely pillanatban a legnagyobb dühvel csapott a kardjára, egyszerre elképedt. A harag eltűnt arcáról s a legnagyobb zavar ült a helyébe.

Egyszerre felkiáltott:

— Bocsáss meg, bajtárs, katona-bajtárs, vitéz kollégám, bocsáss meg, otrombán megsértettek volna, ha...

— Ha?! — kiált rá Balla.

— Ha nem kapok a kardomhoz. No, most szent a békesség. Itt az érem a zsebemben. És én rajtatok kerestem.

— Ugy! — derül ki Balla. — Non hát akkor gyere ide a mellékszobába, hadd vallok én is be valamit.

Azzal vitte magával Kopeczkyt a kis terembe.

— Nézd, — kiáltott még mindig könyes szemekkel a szegény komédiás — az én zsebemben nem volt érem, hanem az a hurka.

Kopeczky rámeredt. Nem értette.

— Látod, kamerád, ha az én közönségem meglátja, megtudja, hogy a bálványozott amoroso, a mindenkinek kedvelt hőszínész hurkát rejteget a zsebében, én örök időkre nevetségessé vagyok téve az egész város előtt. Meghaltam volna, esküszöm, vagy megöltetek volna téged, de ezt a szégyent ki nem álltam volna e világ kincséért. Ertesz már most?!

Kopeczky a nyakába borult Ballának és vitte ki magával a közönség közé.

— Balla bajtársamnak igaza volt. A zsebemben olyasmit rejtegettem, a mit nem lehetett elárulni. Szerelmi titok.

És mindenek megértették és helyeselték, hogy Balla nem lett szerelmének árulója.

Igy maradt titok a hurka, a melyről nekem egy ködös novemberi estén mesélt Balla, a vén komédiás, nekem a fiatal diáknak. És én most, a mikor újra nyílnak az ákácok és hullik a gesztenyevirág pillangója, s a tavaszi szél megborzongatja a mecseki bokrokat, meg a temetői tujákat, elbeszélék ti néktek.

Olasz fegyverek Albániában.

(A nagyhatalmak Albániáért. — A felkelők előnyomulása.)
Fővárosi tudósítónktól

Róma—Durazzó, július 17.

Római távirat az olasz hadi készülődésről szóló hírt megcáfolja, ezzel szemben azonban számos intézkedés arra vall, hogy Olaszország Albániába készül. A nagyhatalmaknál különben még folynak a tanácskozások arra vonatkozólag, hogy határozatuknak Albániában érvényt szerezzenek. A felkelők egyébként teljes erővel folytatják támadásaikat. Távirataink a következők:

Párisból jelentik: A hatalmak még nem határozta az Ausztria-Magyarország s Olaszország által előterjesztett indítvány tárgyában, hogy Albániába a rend helyreállítása céljából egy nemzetközi kombinált hadtestet küldjenek. Olaszország a maga részéről megtette az összes előkészületeket. Több olasz hadihajó tegnap elhagyta Brindisit s az albán partok felé indult.

Rómából jelentik: A Mattino jól értesült forrásra hivatkozva jelenti: Brindisiben legközelebb csapatokat vonnak össze, hogy közel legyenek arra az esetre, ha Albániában csapatokat akarnának partraszállítani. Mérvadó személyiségek részéről ezt a jelentést sem meg nem cáfolják, sem meg nem erősítik, de biztosítanak arról, hogy Olaszország semmiesetre sem fog egyedül akcióba lépni.

A Giornale d'Italia jelenti: Firenzei, turini és egyéb városokból származó híradások szerint mindenféle csapateltolások történnek és egész ezredeket mozgósítanak. Más csapatok most térnek vissza helyőrségükbe. Bárióból azt jelenti, hogy ott nagy előkészületek folynak arra, hogy hatalmas csapattesteket rakhassanak hajóra. Kétségtelen, hogy a katonai mozdulatok célja micsoda, mert az Adriai tenger partján készülnek hajóra rakni a katonákat.

Turinből jelentik, hogy az abruzzói herceg parancsnoksága alatt álló hajóraj, amely négy nagy hadihajóból áll, vasárnap Speziába érkezik és onnan az albán vizek felé indul. A Genuában állomásozó kilencedik gyalogezred hadifelszerelést kapott és valószínű, hogy az ezredet szintén Albániába vezénylik.

Rómából jelentik: A Stephani ügynökség megállapítja, hogy az olasz csapatok összpontosításáról és kiküldéséről szóló hírek teljesen alaptalanok.

Frankfurtból jelentik: A Frankfurter Zeitung jelenti Durazzóból: Minthogy Görögország olyan flagrans módon megsértette a nemzetközi jogot, a felkelők ismét béketárgyalásokba bocsájtkoztak, hogy egyesülten Epirusz ellen vonulhassanak.

Rómából jelentik: A Stefani-ügynökség jelenti Durazzóból tegnap éjszaka tizenegy órakor feladott távirattal: A felkelők hatalmukba kerítették a Spitali helységet, mely a várostól nyugatra fekszik. A felkelők az új pozíciót sáncokkal erősítették meg. A felkelőkhöz küldött parlamentairet az előretolt előőrsek nem bocsájtották át. Később a parlamentairet újból a felkelőkhöz ment, akik a követekhez intézett levelet adták át neki. De Veer tábornok Valonából ide visszaérkezett. Hír szerint le akar mondani állásáról. A nemzetközi ellenőrző bizottság elhatározta, hogy gondoskodik a valószínű menekültek ellátásáról.

Az epiróták, akiknek négyezer főnyi reguláris görög csapat segít két ágyúval, elfoglalták a Logana szorosát.

Durazzóból jelentik: A felkelők támadásának híre nagy nyújtalanságot idézett elő. Számos külvárosi család a városba menekült, magával hozva ingóságait. Mint gy százötven főnyi román, osztrák és német önkéntes csapat körében elégtelenség támadt a hiányos ellátás és a rossz lakásviszonyok miatt és számosan elutaztak Durazzóból. A mirditák is elhagyják Durazzót. Valóna környékéről érkezett hírek szerint a menekülők mindenben hiányt szenvednek és helyzetük kétségbeesítő.

Inzultált lelkész.

— Családi perpatvarból véres támadás. —

Távirati tudósítás.

Jolsva, július 17.

Chalupka János itteni evangélikus lelkész udvarán kedden este véres incidens történt. **Liptai Béla** hadnagy inzultálta a lelkészt, kit közöszszerte szeretnek. A hadnagy ezidőszerint apjánál, **Liptai János** tanitónál van látogatóban, aki Chalupkával egy udvaron lakik. A lelkész és a tanító családja ezelőtt igen jó viszonyban élt, nemrégiben azonban összekülönböztek és azóta a két család minden összeköttetést megszakított egymással. Kedden este Chalupkánál nagy takarítás volt, szellőztették a lakást és a tiszteletes ur és felesége lementek a kertbe. A lakás előtt ott ült a cseléd, hogy vigyázzon.

A tanitónak az udvaron lévő lakásából ekkor került elő **Liptai Béla** hadnagy, aki minden ok nélkül rászólt a leányra, hogy takarodjék be a lakásba. A leány nem felelt és tovább is ott maradt ülve a lépcsőn. A hadnagy haragra gerjedt és nem ép a legválogatottabb szidalmakkal illette a cselédet. A leány sírásra fakadt és leszaladt a kertbe, ahol asszonyának elmesélte az inzultust. A tiszteletes asszony felment a lakásba és megnyugtatta a cselédet, hogy ne féljen, maradjon nyugodtan, nem bantathja senki. A hadnagy, aki ezt hallotta, erre nekítámadt a lelkész feleségének és szidalmazni kezdte. Akkorára már Chalupka is ott volt és erélyesen rendreutasította a hadnagyot. Majd felszólitotta, hogy menjen el a folyosójáról.

Ekkor jött a tanító, aki biztatta fiát, hogy vegyen elégtételt. A hadnagy kardot rántott és a lelkészre rohant. Chalupka kivédte az első ütést és lefogta a fegyveres kezét. De a tanító segítségére sietett fiának, lefogta a lelkészt, mire a hadnagy hatalmas ütést mért a lelkész fejére. Chalupka vertől boritva összeesett. A hadnagy még néhány csapást mért rá és több helyen súlyosan megsebesítette. Az incidensre összeszaladt az utca népe. Többen közbevetették magukat és megmentették a lelkészt a további brutalitástól. A hadnagy kardja a törvényszéki orvos megállapítása szerint nyolc centimeter hosszú mély vágást ejtett a lelkészen, akinél különben egész teste tele van lapos kardütésekkel. Chalupka most erős seblázbán fekszik, de az orvosok remélik, hogy életben marad. **Liptai** hadnagy ellen az egész helységben igen nagy a felháborodás. Az esetről természetesen nyomban jelentést tettek a főispánnak, az egyházi hatóságnak és a katonatiszt főlöttek hatóságának. Holnapra várják a hadbíró, aki az ügy megvizsgálására Jolsvára érkezik.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, hogy a lap kézbesítésére vonatkozó reklamációkat mindenkor a kiadóhivatallal közöljék, (Telefon 151.) mert másutt, pl. a lapkihordónál, vagy pénzbeszedőnél leadott címváltozások elkésve, vagy egyáltalában nem jutnak birtokunkba.

A „plébános.”

(Kavarodás egy kis félreértés körül.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 17.

Az egyik nagy aradi étteremben hosszabb idő óta sürog forog a vendégek kiszolgálása körül egy jó husban levő pincér. A kövérkés, jóképű pincér egy idő előtt leborotváltatta a bajuszát és sima arccal rendkívül hasonlít egy békés, szelíd, galamblelkű papra. A papos arc nem kerülte el a figyelmét a vendégeknek és az étterem törzsvendégei jó idő óta nem ismerik más néven a bajuszos korában Miska, Sándor, Józsi vagy milyen néven szólított pincért csak plébánosnak.

— Plébános, hozzon egy idei libát zöld salátával! Plébános a fizető! — a helyszíni viszonyokkal ismeretlenek naponta megriadhatnak ilyen és hasonló türelmetlen kiáltásoktól az étteremben.

Tegnap azonban különös kaland történt a papos arcú pincér körül. A vendéglőben új pincér lépett szolgálatba és az esti söröző társaságok egyikénél az új ember jelentkezett kiszolgálásra. Az egyik törzsvendég — tudvalevő, hogy a vendégek nemcsak a törzssasztalt, a vendéglőbe járás idejét, a poharat, a széket szokják meg és követelik napról-napra egyformán, hanem a kiszolgáló pincért is és megesezt már olyan fura dolog is, hogy aradi kaveházban majdnem asztrájkba léptek a törzsvendégek egy pincér elbocsátása miatt — nos hát az egyik törzsvendég végigmérte a szolgáltatásnak varakozó új pincért és rászólt:

— Küldje ide a plébánost!

Az új pincér teljesen tájékozatlan volt még a viszonyok körül. A véletlen azonban úgy hozta, hogy nem eshetett kétségbe a vendég követelése miatt: az étterem egyik sarokasztalánál nyugodtan vacsorázott egy vidéki katolikus pap. A pincér odasetált tehát némi aggodalommal a főúr asztalához és illedelmesen megszólította:

— Főtisztelendő ur kerem szépen, az az ur ott a harmadik asztalnál kéreti, tessék hozzáfáradni.

A vidéki pap megnézte azt az urat a harmadik asztalnál, de nem találta ismerősnek és idegesen felelt a pincérnek, aki most már még nagyobb aggodalommal tért vissza a törzssasztalhoz:

— Kérem alássan — hebegte — a főtisztelendő ur...

A törzssasztalnál óriási derűtség tört ki erre a szóra.

— Hogyan a plébános már főtisztelendő urazatja is magát! — hahótáztak.

— Kérem azt izeni, hogy ha urasága akar tőle valamit, akkor menjen hozzá az urasága! — fejezte be mondókáját a pincér.

— Hallatlan! — bömbölt a törzsvendég. — Milyen szemtelen kezd lenni ez a plébános! Hogy én menjek hozzá! Hallatlan! Tulajdonos! Majd megtanítom és móresre! Üzletvezető! Tulajdonos! Hol van az a plébános!

Már-már komoly baj lett, mert a mit sem sejtő vidéki pap idegesen hallgatta a kifakadásokat. Épen a kellő pillanatban került elő a konyha tájáról egy sültes tállal, mosolygó, kerek képevel a bajok okozója: a borotvált pincér és egy perc alatt kitünt, hogy ki a plébános és ki a főtisztelendő...

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — 151
Nyomda	— — — — 151

„Előre megfontolt szándékos emberölés“ . . .

(A főállamügyész vádja Caillauxné ellen.)

Távirati tudósítás.

Páris július 17.

Ma jelent meg a párisi lapokban Caillauxné ellen kiadott vádirat, abból az alkalomból, hogy június huszadikán, hétfőn kezdi meg a párisi esküdtszék a szenzációs bűnügy tárgyalását. Az ügyész a következőket mondja:

— Rainouard Henriette Genedieve, férjhezvett Caillaux, született 1874. december hatodikán, lakik Párisban, azzal vádolják, hogy *szándékosan embert ölt előre megfontolva.*

— 1914. március tizenhatodikán az esti órákban hat lövés dördült el a Figaró igazgatójának, Calmette urnak hivatalos helyiségében. Ezek közül kettő felületesen érintette annak felső testét, egy harmadik átlötte bal combját, egy negyedik behatolt a hasüregbe és a nagy ütőeret érte, amiből belső vérzés támadt és ez okozta a sebesült halálát, mialatt sebészeti beavatkozással az orvosok el akarták a golyót távolítani. Az a személy, aki ezeket a lövéseket tette, nem volt más, mint Caillauxné asszony, a pénzügyminiszter felesége.

Caillauxné védekezése.

— Caillauxné a vizsgálat folyamán azt állította, hogy nem akarta megölni Calmette urat. Csak brutális módon akarta őt figyelmeztetni arra, hogy hagyjon fel az ellene irányított sajtókampánnyal, mert félt, hogy levelei és multjának legintimebb részletei a nyilvánosság elé kerülnek.

— A Figaró főszerkesztőjéhez akartam menni, hogy két levélnek visszaadását kérjem tőle, mert ezek fotográfiai nála voltak és arra akartam kérni, hogy ne hozzon semmit se nyilvánosságra abból, ami rám vonatkozik. Később az a gondolatom támadt, hogyha Calmette megtagadná a kérésemet, *botrányt csinálnék* a Figaró irodájában. Ezért fegyverrel láttam el magamat és így mentem fel a szerkesztőségbe — vallotta Caillauxné.

Azonban Caillauxné alighogy bevezették Calmette szobájába s anélkül, hogy megmondta volna miért jött, fegyvert fogott és egészen közölről lökt. Hogy megmagyarázza az izgalmat, amelyben állítása szerint volt, azt mondta Caillauxné, hogy azalatt, míg egy óráig várnia kellett Calmettérre, több, a szerkesztőséghez tartozó egyéntől hallotta, hogy a Figaró sajtóhátszajjáról beszéltek és a férjét is említették. Abban a perében, amikor belépett Calmette szobájába, hangosan említették az ő saját nevét is. Végül azt vallotta, hogy mikor a szobába belépett, ott sötét volt, alig látta Calmette alakjának körvonalait, borzasztó űzés szállotta meg, *bizonytalan félelem lepté meg*, arra a gondolatra, hogy ezzel az emberrel egyedül áll szemben, aki neki és férjének ellensége.

Tanuk cáfolják a védelmet.

Azok a személyek, akik az előszobában voltak, határozottsággal kijelentik, hogy beszélgetés közben egyszer sem *ejtették ki Caillaux nevét*, másrészt pedig Caillauxné sem a szolga, sem Calmette hangosan nem szólította meg, hanem a hölgy Calmette néma intésére lépett be annak szobájába. Ebben a pillanatban csavarta fel Sirao nevű szolga a villamos lámpát és a szoba teljesen világos volt. Caillauxné cselekedete annak lényege szerint

csak szándékos ölés lehet

és ő maga is tudatába van ennek, mert abban a pillanatban, amikor Nice nevű szolga lefegy-

verezte, ennek a tanunak vallomása szerint így szólott:

— *En magam szolgáltatam magamnak igazságot!*

És Giraudau szerkesztő jelenlétében megjegyezte:

— *Ez volt az egyetlen út, hogy véget vessék ennek a dolognak.*

Caillauxné a tett előtt.

Kérdés: *Előre megfontolta Caillauxné a tettet?* Hogy erre a kérdésre felelhessünk, elégséges, ha röviden ismertetjük, hogy mire használta fel az időt attól a perctől, amelytől minden cselekedete arra szolgált, hogy a tettet végrehajtsa. Délután három és fél négy között Caillauxné elment Gastine Rennette fegyverkereskedőhöz és revolvert akart vásárolni. Egyet kipróbált, de ravaszát keménynek találta. Ezért brauningot vett és megmagyaráztatta magának a kezelést és *ki is próbálta* tíz méterről egy alakon. Hat golyót töltött, a fegyvert egy etűibe tette és autójába szállt. Kijelentette a vizsgálóbíróknak, hogy utközben attól félve, hogy elfelejti a fegyverkereskedő magyarázatát, a kocsiban elkészítette a revolvert, úgy, hogy az első golyó a csőbe került és azután a biztosító zárral elzárta és visszatette a fegyvert az etűibe. A revolver vásárlás után elment a Credit Lyonnaishez, ottan vaskasszából kivett többféle papirost, hazament és a következő levelet írta férjének, amelyet Caillaux ur maga adott át a vizsgálóbíróknak:

Forrón szeretett férjem! Ma reggel elmondtam neked Monier-val, a törvényszék elnökével folytatott beszélgetésemet, aki mint tudod, azt mondta nekem, hogy Franciaországban nincs igazság és nincs mód arra, hogy védekezni tudjunk a lapok igazságtalan támadásai ellen. A mikor megmondtad nekem, hogy Calmettet tetteleg fogod inzultálni, elhatároztam, hogy

magam szerzek igazságot s megmentem becsületünket.

A mire ez a levél kezembe kerül, akkorára én már elégtételt szereztem magamnak a sok szenvedésért és megaláztatásért, a melyet Calmette rágalmai miatt el kellett szenvedniük.

A gyilkosság színhelyén.

Öt óra körül jelent meg Caillauxné a Figarónál s azt mondta a főszerkesztőnek, hogy Calmette urat szeretné látni. Még nincs itt, válaszolták neki. Majd várok — felelte ő — s azt mondta, hogy a Figaró főszerkesztője ismeri őt, nem akarja megmondani a nevét, de biztos abban, hogy fogadni fogja. Felvezették az első emeleti szalónba. Egy óránál tovább volt itt, egy fauteuilben ülve s mindkét kezét egy muffban tartotta, amely a revolvert rejtette magában. Két ízben megfordult a szolgák szobájában, ahol Calmette ur érkezése iránt érdeklődött. Calmette hat óra körül jött a hivatalába és Bourget Pál társaságában dolgozószobájába ment. Időközben Caillauxné borítékba tett névjegyét átadta a szolgának. Negyed hétkor Calmette Bourgetval távozni akart, ekkor átadta neki a lezárt névjegyét. Calmette felnyitotta a borítékot és megmutatta a névjegyét Bourgetnek és azt mondta: — *Egy hölgyet nem utasíthatok el!*

Néhány pillanattal később Caillauxné a dolgozószobájában volt.

— Felkeltem a székéről — vallotta Caillauxné — kivettem a revolvert az etűiből és így szóltam Calmettehez:

— *Őn bizonyára tudja, hogy miért jöttem.*

— Dehogyan tudom — felelte Calmette — szíveskedjék helyet foglalni.

— Balkezemmel — mondotta Caillauxné — *lenyomtam a biztonsági zárt és azonnal lőttem.*

A tényekből következik az előre megfontolt és szándékos ölés

és azt kell kutatni, mi volt az oka annak, hogy Caillauxné ilyen borzasztó bünt elkövetett.

Miért gyilkolt Caillauxné.

Ebből a célból, szükséges, hogy néhány évre visszamenjünk és arra emlékezzünk, hogy Caillauxné, született Rainouard Henriett, miután 1894-ben első ízben férjhez ment, 1908-ban elvált, míg Caillaux ur, aki 1909-ban vette nőül Gueydan asszonyt, ugyancsak elvált 1911-ben. 1911-ben Caillaux ur, aki igen barátságos viszonyban volt Rainouard Henriette asszonnyal, két levelet írt ehhez, amelyek, amint látszik, számos politikai vonatkozású célzást tartalmaznak és ezek a legintimebb témákkal szoros összefüggésben állnak. Ezt a két levelet, miután Caillaux ur Rainouard asszonytól visszakapta, ellopták és pedig ellopta az első felesége, Gueydan asszony. *Veszedelemes fegyverre váltak* ezek ennek az asszonynak a kezében, úgy volt férje, mint Rainouard asszony ellen. Noha szenvedélyesen szerette Caillaux Rainouard asszonyt, mégis szakítani akart vele, hogy megmentse őt a botrányoktól. Egy idő múlva a két hölgy, Gueydan és Rainouard megegyeztek abban, hogy megsemmisítik a leveleket. Ez meg is történt egy barátjának a jelenlétében és ha a levelek eredetije nem létezett többé, Gueydan asszony mégis beismeri, hogy fényképmásolatokat tartott meg magának róluk és Caillaux urnak Rainouard asszonnyal történt házasságának első idejében igen nyugtalanította őt, ha ezekről a fényképekről hallott. Caillaux asszony abban a hiszemben élt, hogy a Figaró, épúgy amint megszerezte az őket „te Joed“ aláírású levelet, úgy ezeket a leveleket is hatalmába kerítette. Ugy látszik azonban, hogy Calmette sohasem volt ezeknek a leveleknek a birtokában. Még ha megszerezte volna azokat is, nem hozhatta volna nyilvánosságra, mert azokban a politikai részek annyira össze vannak keverve érzemi momentumokkal, hogy ezt a kettőt egymástól elválasztani lehetetlen volt. De Caillauxné megsemmisítette az ő félelem, hogy ezek a levelek is Calmette kezei között vannak, Caillaux is osztotta ezt az aggodalmat, mert Monier törvényszéki elnökkel történt beszélgetés után így szólott:

— Ha tehát törvényes úton semmit sem lehet csinálni, *elmegyek Calmettehez és összetöröm a tagjait.*

Dalbos ur, aki Caillauxné délelőtt látta a minisztériumban, kijelentette, hogy

reá egy örült benyomását tette.

— Ez volt — mondja a vádirat Caillauxné lelkiállapota a gyilkosság napján. Azonban bármilyen nagy volt is az erkölcsi megindulás, amelynek befolyása alatt állott, meg kell állapítani mégis azt a *könnyűséget*, amellyel elhatározta magát a bűnre, *milyen logikával készítette azt elő és milyen hidegvérrel hajította azt végre.*

Herbeaux főállamügyész.

Párisból jelentik: A törvényszék kénytelen-kelletlen beleegyezett abba, hogy eddigi rendelkezésével ellentétben Caillauxné póréntek főtárgyalására nők is nyerjenek beocsátást. Ugy fogják ezt megoldani, hogy három-négy nőt a bírák és esküdtek ülésai között elbuzdító keskeny folyósón helyeznek el oly módon, hogy a többi közönség a nőket ne láthassa.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szombat: Balletestély. Leányálmok, Gavotte, Baba, A csintalan Pierette; előadják Nirschy Emilia a budapesti Opera primaballerinája, Brada Ede és Nádassy Ferenc, az Opera ballettáncosai. — *Nincsenek már gyerekek, vigjatek.*

Vasárnap: Délután: Gyermek-kabaré. Este: *Katonadolog*, operette. Nógrádi Malvin bucsufel-léptével.

* **Az opera primaballerinája.** Nirschy Emilia táncolt ma este az aradi nyári színházban két művésztársával: Brada Edével és Nádassy Ferencel együtt. Abból a finomult és gyönyörködtető művészetből, amelyet a gráció-zus tánc, a ballet nyújt, ma Arad színházi közönségének is kijutott egy estére való. Akik legutóbbi Aradon létük idején látták a tánc-hármaszt, kedves és nehezen várt ismerősként üdvözölték a tánc minden magasabb fortélyá-val és légies könnyűnek tetsző szédületes ne-hézségeivel bővelkedő művésznőt és partneréit. Minden táncprodukció után igen sokszor szólították a lámpák elé Nirschy Emiliát, aki a Leányálmok és Csintalan Pierette című balletek szerzője-ként is megkapta a tapsot, de kijutott az ün-neplésből a másik két vendégnek: a boszorká-nyos ügyességű Bradának és a bohókás Nádassy-nak. A sok sok szindarab, operett, beszéd és ének után valami szokatlan felüdítő oázis volt a balletek mai néma estje, ahol Verdi, Chopin és Delibes melódiáit könnyedén lendülő test-mozdulatok, szinte repülő testek és földet alig érintő táncos lábak kísérték ritmusosan. A szé-pen megtelt nézőtér szeretettel és őszinte me-legséggel fogadta az opera elismert nevű mű-vésznőjét és művészeit. — Miután a színházi jelentések és színlapok szorgalmasan reklámoz-ták: sokan keresték a színpadon az Operaház diszleteit, amelyek „Kémény mester tervei alapján a. kir. Operaház műhelyeiben készül-tek.” Valami nagyon furfangos ember foglalkozhat azzal, hogy ilyen cirkuszi izü fogásokkal „csá-bítsa” a közönséget a színházba: mert ugye-bár, aki nem tudja: ki a Nirschy és nem ki-váncsi a balletre, az kíváncsi lesz az operai diszletekre, a „tündöklő kiállításra.” Ez a kö-zönséget lebecsülő gondolkodás megboszulja magát és fölöslegesen rontja a hangulatot a naivabb embereknel, akik már áhitoznak a tün-döklő operai diszletekre és jól ismert aradi kulisszákat látnak viszont. (+)

* **A színház közlései.** Nirschy—Brada—Nádassy tánc-trió, amely pénteken óriási sikert aratott, szombaton bucsuzik, teljesen új műsor keretében.

Vasárnap este Zerkovitz Béla nagy sikert aratott operettjében, a *Katonadolog*-ban bucsuzik el Nógrádi Malvin, az aradi színházról. A fiatal művésznő egyik legjobb alakításában, a Man-Sing szerepében lép fel utóljára.

Vasárnap délután a nyári színház a gyer-mekek birodalma lesz. Gyermek-kabaré lesz a színházban, amelyben Gyöző, Várnay, Virágh, He-roid, Virághné, Benkő Gizi vesznek részt, rövid magánjelenetekből, bohókás tréfákból, ének- és táncszámokból áll.

* **Páris hóhérja.** (Az Uránia egynapos szenzációja.) A természet minden kincsével megáldott városka közepén áll egy öreg torony, melyhez egy régi legenda fűződik. Naplemente-kor nagy tömeg wampyr szárnyalja körül, ami az esthomályban a szemléltre a legkellemetle-nebb benyomást gyakorolja. Ezek a legenda szerint az elkárhozott bűnösök szellemei. Egy fekete fantom árnyát hiszik a toronyban és a lakosság messze elkerüli azt. Itt talál menedé-ket Páris egykori hóhérja és innen látja meg a fiatal leányt, akit vad szerelemmel megsze-ret. Mikor szerelmét reménytelennek látja, min-dent elkövet, hogy boszút álljon, elra-bolja a fiatal nő mellől férjét és fogságba vet-

teli. És az asszony, hogy szerelmét meg-mentse, nem riad vissza a legnagyobb áldozat-tól, felkeresi a hóhért és esküvel fogadja, hogy övé lesz, ha férjét megmenti.

* **A szerelem örvényében.** (Erkölcsháza az Apollóban.) Mély vonásokkal megrajzolt drá-mát mutat be szombaton az Apolló színház. Guidó Ferrari, a szegény kisvárosi mérnök az eddigieknél praktikusabb aeroplánmotort talál fel, amely mérhetetlen dicsőséget és rengeteg pénzt hoz számára. Emma a mérnök felesége, aki a rossz napokban hű kísérőtársa volt, nem tud oly hamar letenni egyszerű szokásairól és így napról-napra élesebb ellentét keletkezik köztük. Egy autókirándulás alkalmával a mér-nök megismerkedik Nejedoff bárónővel, az ün-nepelt szépséggel. A szép nagyvilági nő kezé-ben, ki előkelőség mögött pénzsóvár szívet rej-teget, könnyű préda a mérnök. Az asszony annyira hatalmába keríti, hogy Guidó otthagyja Emmát és a bárónő mellé szegődik. Később a mérnök megvakul s válságos napok szakadnak rá. A bárónő a legnagyobb veszélyben elhagyja mérnököt. Emma még mindig szereti a férjét s mint ápoló tér vissza hozzá. Guidó a gondos ápolás folytán visszanyeri szemevilágát s bol-dogan öleli magához hű feleségét. Ezen a szép drámán kívül még nagyszerű mellékképek van-nak az Apolló szombati új műsorán.

* **A költő csillaga Napierkowszkával** leg-közelebb az Urániában.

Cáfolják a szerb hadi készülődést.

(Béke és nyugalom Belgrádban. — Orosz-ország álláspontja.)

Távirati tudósítás.

Belgrád, július 17.

Azokat a riasztó híreket, amelyek tegnap szárnyra keltek, a leghatározottabban megcá-folják. Szerb mozgósításról, hadi létszáma eme-lésről hivatalos körök a nyilvánosság számára mit sem tudnak és a legnagyobb nyugalom-ról beszélnek. Az a tény azonban, amelyet nem is cáfolnak, hogy Putnikot, a szerb had-sereg vezérkari főnökét szabadságáról sürgősen hazahívták, kétségkívül fontos katonai lépések kezdetét jelenti. A szerbiai eseményekről ezek a távirataink szólnak:

Belgrád kora délelőtt kapták a távirati je-lentést, hogy a budapesti és bécsi lapok a szerb mozgósításról közölnek tudósítást. A hiradás itt nagy feltűnést keltett, mert még a beava-tottnak látszó körökben sem tudnak róla, hogy mozgósítás volna és sem a fővárosban, sem a vidék nagyobb városaiban nem látszik nyoma annak, hogy hatvanezer tartalékosat behívtak tényleges szolgálatra. Ezt nehéz is volna ti-tokban tartani. Nem tartják azonban lehetet-lennek, hogy a hiradás mégis igaz, de annyi-ban módosul, hogy

a hatvanezer tartalékos csak a be-hívót kapta meg,

melyben a bevonulás időpontja későbbre van jelezve.

Ez a föltevés elég valószínű hangzik és nem lehetetlen, hogy a behívások tényből eredt az a budapesti és bécsi hiradás, hogy Szerbia mozgósított. A fegyverkezés küszöbön van és azt a tényt, hogy az Ujszerbiába kiren-delt csapatokat visszavonták és az északi hatá-ron összpontosították, nem is próbálták megcá-folni, pedig a mozgósítás lecáfolásával ugyan-csak sietett a szerb kormány. A leghatározot-tabb és a legkomolyabb formában beszélnek azonban, hogy bár Szerbia valóban fegyverbe szólítja tartalékosait, a lehető legrövidebb időn belül, de

ez a fegyverkezés nem a monarchia, hanem Albánia ellen szükséges.

A szerbek lehetőleg el akarnak kerülni minden konfliktust a monarchiával. Erre vall az a körülmény is, hogy bár vezető körök föl-tétlenül szükségesnek tartják, hogy Szerbia azonnal mozgósítson Albánia miatt, ezt a kény-szerítő lépést azonban épen a monarchiával való feszült viszonyra tekintettel rövid időre elhalasztották. A szerb mozgósításról szóló bu-dapesti és bécsi hiradást tehát nem lehet meg-cáfolni, legfőlebb korainak mondható.

A belgrádi hangulatra és bizonyos szerb körök felfogására jellemző, hogy a Politika című ujság reggeli számában a következőket írja: Nyilvánvaló, hogy Ausztria-Magyarország, miután belátta, hogy fenyegetéseivel Szerbiát nem képes megfélemlíteni,

a visszavonulás útjára lépett.

Ez a tónus különben most az uralkodó a szerb sajtóban. A durva hangot leintette a szerb kormány, most ingerkednek és gunyo-lódnak.

Bécsből jelentik: A külügyminisztérium-ban a szerb mozgósítás hírére vonatkozólag egy ujságíró a következő felvilágosítást kapta:

— Csak annak kijelentésére szorítkozha-tunk, hogy nekünk szerb mozgósításról egy-általán nincs tudomásunk.

Belgrádból jelentik: A belgrádi osztrák-magyar konzulátus egyik vezető tisztviselője a következőket mondta az állítólagos mozgósi-tásról:

— Nem tudok a dologról semmit. Itt tel-jes a csend és nyugalom. A mozgósítási hi-rekben annál kevésbbé hiszek, mert az utcán nem látni több katonát, mint máskor. A leg-komolyabban kijelenthetem, hogy nem hallot-tam sem mozgósításról, sem a békelétszám-felemeléséről, sem más, hasonló katonai intéz-kedésekről.

Belgrádból jelentik: Egy budapesti lap ama jelentésével szemben, hogy Szerbia rend-kívüli katonai előkészületeket tesz, meg kell ál-lapítani, hogy mértékadó szerb helyen határo-zottan kijelentik, hogy semmiféle olyan kato-nai intézkedések nem történtek, melyek az illető lap riasztó hírét a legtávolabbról is igaz-olhatnák.

Bécsből jelentik: A Neue Freie Presse jól informált helyről úgy értesül, hogy Orosz-ország felfogása a monarchia és Szerbia között támadt feszültségről a következő: Oroszország reméli, hogy a monarchia nem fog Szerbiával szemben olyan követeléseket támasztani, a melyek annak nemzeti függetlenségét bármi-képpen veszélyeztetnék. Oroszország, ha a mo-narchia követelései mérsékeltek lesznek, a béke érdekében bizonytalán meg fog tenni min-dent, hogy e követeléseket támogassa. Poin-caré francia köztársasági elnök pétérvári uta-zása régi szokásnak felel meg, a köztársaság minden új elnöke megszokta látogatni a cárt és valószínű, hogy a látogatást a cár októ-berben viszonzni fogja.

A nyári idény alkalmával.

elköltözés, lakásváltoztatás esetén tisz-telettel kérjük előfizetőinket, hogy lak-címüket — a legutolsó tartózkodási hely megjelölése mellett — a kiadóhivatallal a lap pontos szétküldése szempontjából idejekorán közöljék. Külföldre való költöz-ködés esetén a portókülömbözöt szí-ves megtérítését kérjük.

Ferenc Ferdinánd utódja.

(Frigyes főherceg kinevezése.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, július 17.

Ferenc Ferdinánd halálával megüresedett a hadsereg főfelügyelői állása, amelyet, mint ismeretes, egyenesen a tragikus végű trónörökös részére szerveztek. Mint már jelentettük, ez az állás első és egyetlen tulajdonosának halála után elhatározták, hogy ezt többé nem töltik be. Azonban most is, úgy mint előbb, szükséges, hogy őfelsége a király, tekintettel a magas korára, a hadsereg főparancsnokságával összefüggésben álló munka egy része alól mentessék. Amikor ennek a fontos teendőnek elvégzésére alkalmas egyéniséget kerestek, a legfelsőbb hadur azonnal Frigyes főhercegre gondolt, aki úgy az uralkodóházban elfoglalt állásánál, mint azért, mert ő a rangban legidősebb a jelenlegi hadseregfelügyelők közt, minden tekintetben a legmegfelelőbbnek látszott, hogy erre a bizalmi állásra meghívják. A király elhatározása csakugyan ilyen értelemben történt.

Őfelsége ma legfelsőbb kéziratot adott ki, amellyel Frigyes főherceg lovassági tábornokot a legfelsőbb főparancsnokság rendelkezésére jelöli ki és tudatja, hogy annak viszonyát a katonai hatóságokhoz, külön rendelkezéssel rendezi. A legfelsőbb kézirat következőképp szól:

— Kedves rokon, Frigyes főherceg, lovassági tábornok ur!

Mint rangban legidősebb hadseregfelügyelő, főparancsnokságom rendelkezésére jelölöm ki. Az ön viszonyát katonai hatóságokhoz külön rendeletem szabályozza. Amennyiben kedveségedet ennek következtében a Landwehr főparancsnokságától felmentem, szükségét érzem annak, hogy az ezen állásban hét év alatt legodaadóbb módon, legjobb eredménnyel kifejtett tevékenységéért köszönetemet és legforróbb elismerésemet fejezzem ki.

Ischl, 1914. július 12. Ferenc József.

Kártérítés

három napi aradi fogházért.

(Kémnek nézett könyvüagnök.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 17.

Két évvel ezelőtt, a mezőhegyesi nagygyakorlatok előtt, 1912. szeptember első napjaiban az aradi ügyészség fogházába nagy titokzatosság mellett beszállították Tali-Türk Ferenc Lajos könyvüagnököt, aki a koalíciós kormány idején tett hírnévre szert, amikor a szocialisták elleni népgyűléseken szónokolt.

Tali, mint könyvüagnök épen a nagygyakorlatok idején időzött Aradmegyében s viselkedése rendkívül gyanús volt. Épen ezért a csendőrség letartóztatta és beszállították az aradi ügyészség fogházába. Az eset akkor Aradon rendkívül feltűnést keltett, a törvényszéken olyan nagyfontosságúnak vélték az ügyet, hogy a vádtanácsi tárgyaláson maga Fábrián Lajos dr. törvényszéki elnök elnökölt. Kémkedéssel vádolták a könyvüagnököt, de kiderült róla, hogy csak ártatlan üzletszerzéssel foglalkozott, amelyhez a hangzatosság kedvéért felvette a „szerkesztő” címet. A vádtanács ezután Talit szabadon bocsátotta és az eljárását megszüntették ellene.

Azonban Tali Ferenc Lajos ezzel az elintézésrel nem volt megelégedve s bepörölte öt-ezer korona kártérítésért a katonai kincstárt, ennire becsülve anyagi és erkölcsi károsodá-

sát. A pör két évig húzódott s megjárva valamennyi fórumot, most ért véget. A katonai kincstár az első bíróságon azzal védekezett, hogy nem lehet felelős a csendőrség tetteiért. A bíróság elfogadta ezt a védekezést s Talit elutasította keresetével. A tábla is ezt az álláspontot foglalta el s most a Kuria végérvényesen helybenhagyta az első ítéletet.

Városi vagyon a csődtömegben.

(A Benoid-gyár lóvasuti sinei.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 17.

Nagy meglepetést és izgalmat okozott a városházán az Aradi Közlöny mai számában megjelent árverési hirdetés, amelyet az aradi királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság adott ki és azt adja tudtul, hogy a vagyonbuktott Benoid gyári részvénytársaság cég ingatlanaira elrendelte a törvényszék a végrehajtási árverés joghatályával bíró önkéntes árverést. Erről az eseményről a törvényszék hivatalosan értesíti Arad város tanácsát is, hogy az adóhatalékokat biztosíthassa. A hirdetés szerint a dob alá kerülő ingatlanok közt szerepel 735 méter lóvasuti sín is, mint a vagyonbuktott cég tulajdona.

Mikor ma reggel Vannay Gyula tanácsnok megkapta a hivatalos értesítést az árverésről, amelyet szeptember 30-án tartanak meg, megdöbbenve konstataulta, hogy az abban felsorolt ingatlanok közt szerepel a háromnegyed kilométer hosszú lóvasuti sín, amely tudvalevőleg a város tulajdona, amióta a törvényhatóság megváltotta az üzemet. A tanácsnok nyomban felkereste Jegessy Karoly dr. tisztii főügyészt akivel tárgyalt és abban állapodtak meg, hogy a főügyész hivatalosan megállapítja a város tulajdonjogát és azután megteszi a szükséges intézkedéseket a város érdekeinek megóvására.

Az ügy legalaposabb ismerőjéhez Tenner Lajoshoz, a lóvasut volt igazgatójához, fordultunk, megtudandó tőle, miként lehet az, hogy a törvényszék hivatalosan árverésre bocsátja a város tulajdonát alkotó lóvasuti sineket.

— A Benoid-gyárnak ninás lóvasutja — mondotta a nyugalmazott igazgató — soha nem is volt. A gyár épület, mint ismeretes, a Saxel-féle trágyagyár céljaira szolgált és abban az időben a lóvasut fuvarozott e cégnek, és sineket fektetett le körülbelül 700—800 méter hosszúságban. Ezeket azonban én időközönként felszedtettem és elhordattam, mert szükség volt rájuk javításoknál. Mikor a Benoid-gyár megbukott, Szalai Károly ügyvéd tömeggondnok leltározta az épület előtt elvonuló sineket. Én figyelmeztettem rá, hogy azok nem a gyaré, hanem a társaságé és megküldöttem neki másolatban a közigazgatási bizottságnak a sinépités engedélyére és a terület használatra vonatkozó határozatát. A tömeggondnok úgy látszik ezt nem vette figyelembe és ennek ellenére felvette a leltárba a társaság, illetve most már a város tulajdonát alkotó sineket. A bíróság a leltár alapján aztán kiírta az árverést.

A város természetesen jogorvoslással él és nem engedi, hogy a tömeggondnoknak tévedése folytán a birtokát a bíróság elárverezze.

A fürdőevad alatt t. előfizetőink kívánságára a lapot bárhová utánuk küldjük.

Boszniai szerb képviselők a miniszterelnöknél.

(Tisza István gróf beszéde.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, július 17.

Dimovics dr. a boszniai tartománygyűlés alelnökének vezetésével Jojkics dr. és Vasziacs dr. képviselőkkel álló küldöttség jelent meg Tisza István gróf miniszterelnöknél, hogy polgártársaik köszönetét fejezzék ki ezekért a kijelentésekért, amelyekkel az annektált tartományok szerbeinek érzelmeit illette. Dimovics dr. a küldöttség vezetője a következő beszédet intézte a miniszterelnökhöz:

— Kegyelmes uram! A szerb nemzeti párt nevében bátorkodunk legbensőbb köszönetünket és mélyen érzett hálánkat nyilvánítani azért, hogy Excecellenciád a magyar parlamentben a boszniai és hercegovinai helyzetről s az ott követendő politikai irányról ismert módon nyilatkozott. Az elvetemült merénylet s az ezt követő, ártatlan szerb polgárok, szerb iskolák és templomok vagyonának pusztítása miatt Boszniában és Hercegovinában a szerb nép lelkét borongó hangulat tartja fogva. Excecellenciád beszéde mint a fény sugar hatott. Kegyelmes Urunk beszédéből elfogulatlan államférfini okosságának szavait, nemes igazságosságának szavait értettük meg, és ezek Boszniában és Hercegovinában a legszegényebb szerb kunyhóban is örvendetes visszhangra találtak. Ezeket a szavakat a boszniai és hercegovinai szerb nép a legmélyebb köszönettel őrizi az emlékei közt.

Tisza István gróf miniszterelnök azt felelte, hogy nagyon, de nagyon kellemesen érinti őt az a tény, hogy szavai ilyen termékeny talajra estek és ilyen hálás visszhangra találtak. Szükség van arra, hogy a mai időben higgadt és igazságos ítéletet alkossunk magunknak. A mostani helyeseknek talált politikai irányok továbbra is megmaradnak. Boszniában mind a három fő vallásfelekezettel szemben az egyenlőségnek és igazságnak elvei szerint kell eljárni. Mind a három vallásfelekezet éljen békés egyetértésben, a két tartomány javára és a monarchia két államának dicőségére. Ezekért az alapelvekért — mondotta a miniszterelnök — mindig latba fogom vetni befolyásomat. Biztosak lehetnek afelől, hogy bennem olyan barátokra találtak, aki önként józan ésszel és meleg szívvvel áll helyt, amiről önk a legközelebbi közös munkánál meggyőződhetnek.

A küldöttség a legjobb benyomással távozott a miniszterelnöktől.

Dimovics dr. és képviselőtársai a Keleti Értesítő munkatársa előtt nyilatkozatot tettek, amelyben rámutatnak arra, hogy Boszniában teljesen helyreállott a nyugalom, a muzulmánok és horvátok már megbánták, hogy ártatlan szerb polgárok vagyonát elpusztították. Rámutatnak arra, hogy a kmetek tömegében él a lojalitás és a dinasztia iránti odaadás érzete és szerb parasztoktól gyakran hallani ilyen kifakadásokat:

— Eddig agák és bégek jobbágyai voltunk, ma Ferenc József szabad polgárai vagyunk.

— Ami a szábor működését illeti — mondották a képviselők — két-három hónap múlva összeül és normálisan folytatja programszerű munkálkodását. A többségi pártok viszonyában nem lesz eltolódás, mert bár a muzulmánok és horvátok akarták és óhajtották, hogy a szerbeket zárják ki, ez az óhajításuk se a bécsi, se a budapesti illetékes körök tetszésével nem ta-

lálkozott és eredménye így nem is lesz. Tisza István grófnak az interpellációkra adott válasza és mai nyilatkozata egész Bosznia közvéleményére mély benyomást gyakorolt és a bosnyák közvélemény Tisza István grófban látja azt a férfit, aki leginkább volna alkalmas a függő kérdések elintézésére.

A három boszniai szerb politikus ma délután Bécsbe utazott, ahonnan Ischlbe mennek hogy Bilinszki közös pénzügyminiszterrel tárgyaljanak.

HIREK.

A trónörökös a királynál.

(Károly Ferenc József politikai nevelése.)

Távirati tudósítás.

Ischl, július 17.

Károly Ferenc József főherceg Lobkowitz herceg kíséretében ma reggel fél hét órakor Ischlbe érkezett. A pályaudvaron Hoyos Henrik gróf szolgálattévő szárnysegéd fogadta. A trónörökös az Erzsébet-szállóba hajtatott, ahol Prilesky udvari tanácsos és udvari gazdasági igazgató jelent meg fogadtatására. Háromnegyed nyolc órakor a főherceg Hoyos gróf kíséretében a császári nyaralóba ment, ahol őfelsége kihallgatáson fogadta.

Csunya, esős az idő, Ischl lakói azonban mind az utcán vannak és lelkes óvációban részesítik az új trónörökösöt. A kihallgatás háromnegyed kilenc után ért véget. A főherceg az audiencia után Gmundenba ment Bourbon Alfonzó herceg családjának látogatására. Innen délnélben a reichenau kastélyba utazik vissza.

Udvari körökben nagy feltűnést keltett az audiencia, amelyet csak augusztus végére vártak. Azt mondják, hogy a főhercegnek az államügyekbe és a katonai tudományokba való beavatásáról volt szó a kihallgatáson. Valószínű, hogy Berchtold gróf legutóbbi kihallgatásakor, sőt a minapi bécsi értekezleten is szintén ezzel a kérdéssel foglalkoztak. Az bizonyos, hogy a trónörökös mellé nem fognak ismert és szereplő embereket rendelni, hanem olyanokat, akiknek eddig nem sok szerepük volt a politikában.

Bécsből jelentik: A Zeitz jól értesült forrásból megtudta, hogy a trónörökös politikai nevelésére, illetve az államügyekbe való bevezetésére eddig semmiféle intézkedés nem történt, sem meghatározott személyeket erre a célra ki nem jelöltek, így az erre vonatkozó hírek csak önkényes kombinációk szüleményei.

Kétszázán kenyér nélkül.

— A Népopera személyzetének jövője. —

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, július 17.

A Népopera válságával mintegy kétszáz tagu személyzet marad állás és kenyér nélkül. Rosszabbá teszi a helyzetet az, hogy a színház tagjait felmondás nélkül bocsátotta el a mai vezetőség. Tegnap fizetési nap volt a személyzet abban reménykedve, hogy fizetését szeptemberig folyósítják, megjelent a pénztárnál. Itt egy bucsulevél várta a tagokat, amelyben valamennyiüknek azonnal felmondott az igazgatóság. Legszomorubb sors vár a hetven főből álló kórusra. A magánszereplőknek mégis van valami reménységük, hogy idővel talán elhelyezkedhetnek. Bár a helyzet nem valami rózsás, a vidéki társulatok egymásután mennek tönkre, a pesti színházak pedig tulontul el vannak látva színészekkel. A kórus helyzete azonban teljesen reménytelen. Egyetlen egy színház van, amelyik használhatná őket, az Opera, de mit csinálhat az Opera a hetven kóristával?

Leghamarabb elhelyezkedik a zenekar, amelynek nagyobb részét szerződtette az Operaház. Az állástalanul maradt kétszáz ember, akit a Népopera válsága a legnagyobb nyomorúságba sodort, a fővárosban reménykedik. Azt mondják, hogy a főváros kötelességének ismert menteni a Népopera részvénytársaságot, kötelessége gondoskodni arról a személyzetről, amely mind a kétszáz tagjával menthetetlen szituációba került.

A Népopera bérbevételével egyébként aggodalmak merültek föl, hogy az Operaház, amely a maga műsorát is nehezen tudja ellátni, hogy tud eleget tenni kettős feladatának. Illetékes helyről nyert információk szerint a kérdésnek ez a része a következőképp áll:

— Arról szó sincs — mondotta informatorunk — hogy az Opera állandóan játszana a Népoperában. A Népoperában csak népies előadások és csak felemelt helyáru vendégszereplések lesznek. A Operaház vezetőségének az a szándéka, hogy a nagyhirű vendégeken kívül időnként jó staggionokat is fog szerződtetni. Deficitre alig lehet számítani, hiszen társulatot nem tartanak, az pedig bizonyos, hogy érdekesebb fellépésekre zsúfolt házak kerülnek. Az Opera mindenestre megköti a bérletet, egyelőre két esztendőre.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Sok helyütt eső vagy zivatar várható további hőszűnyedéssel. — Sürgönyprognózis: Hűvösebb, sok helyütt csapadék, zivatarok.

— A szerajevói vizsgálat. Berlinből jelentik: A Lokalanzeiger jelenti Szerajevóból, hogy az eddigi vizsgálatból teljes pozitívással csak az derült ki, hogy összesen százhusz embert tartóztattak le, a kik amerénylet előkészítéséről tudtak. Az összeesküvésben összesen harminc ember vett részt, akik közül hatan kaptak megbízást a merénylet keresztülvitelére. Mindenkiket, aki gyanu alatt állott, letartóztattak. Bebizonyított tény továbbá az is, hogy tíz komitácsi átszökötta bosnyák határon, akiknek az volt a szándékuk, hogy légbe röpitik a szerajevói börtönt, de mielőtt tervüket végrehajthatták volna, mindnyájukat letartóztatták.

— Német léghajó orosz határon. Berlinből jelentik: A Mittagszeitung jelentése szerint a Z. IV. léghajó gyakorlatozás közben Meidenburgba érkezett. A léghajó az orosz határon haladt s egy időben átkerült az orosz határon. Az orosz határt őrző katonák lövöldöztek a cirkáló léghajóra, de nem találták el. A léghajó ezután Allensteinba tért vissza.

— Szerb kémek. Zentáról jelentik: A csendőrség a zentai hajóállomáson kémkedés gyanuja miatt letartóztatott egy öttagú szerb társaságot. A csendőrségen azt vallották, hogy mind az öten egy család tagjai. A család fő, Marinkovics Szávó, előadta, hogy írásait a szabadkai rendőrség elvette tőlük. A csendőrség utána járt ennek a dolognak, azonban bebizonyult, hogy a szerbek állítása nem felel meg a valóságnak. Épen ezért valamennyiüket a zimonyi határrendőrséghez továbbították.

— Eljegyzés. Davidescu Aurél takarékpénztári könyvelő Karánsebesről eljegyezte, Kádár Ignác magánzó leányát Annuskát Aradon.

— Hajnal Albert dr. — Arany János tanítványa. Megírta ma az Aradi Közlöny, hogy a király a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki Hajnal Albert dr. menyházai főorvost, Békésvármegye tiszteletbeli főorvosát. A közegészségügy terén szerzett érdemekkel kitüntetést nyert főorvosról érdekes apróságot mondott el egy jó ismerőse. Hajnal Albert drt régi, kedves emlékek fűzték Arany Jánoshoz még abból az időből, amikor a nagy poéta Nagykőrösön főgimnáziumi tanár volt. Hajnal Albert dr. ugyanis — Hajnal Ábel békési református pap és esperes fia — az 1856—7-ik évben mint hetedik gimnazista Nagykőrösön Aranyék kosztos diákja volt. A nála mintegy három évvel fiatalabb Arany Laciival lakott egy szobában. Aranyék családi körében volt szemtanuja a nagy költő csöndes, példás és tiszta életének, amely kristályosan verődik vissza Arany költészetében. Arany János meg is látogatta Hajnalékat az 1857. év nyarán, Békésen, ahová feleségével s a szőke Juliskával meg a barna Lacival együtt jött el a kőrösi professzor.

— Szerb katonaszökevények Magyarországon. Hódmezővásárhelyről jelentik: Ma délután a szegedi rendőrség huszonnégy szerb katonaszökevényt kísért ide, akiket a belügyminiszter rendelkezése a határrendőrség Hódmezővásárhelyre internált. A szökevények egyike, Krisztics Milán, elmondta, hogy százhuszan szöktek át a Dunán. Fegyverüket otthon hagyták, ruhájukat Pancsován eladták s itt vásároltak ócska polgári ruhákat. A szökésre a rossz bánásmód készítette őket, a szerb tisztek úgy bántak velük, mint az állatokkal, meleg éteit csak nagyritkán kaptak. Három háborúban vettek részt s majdnem mindegyikben sebet kaptak. Most újabb háborúra tüzeltek őket, de nekik már elég volt. A szökevények összetett kezekkel könyörögtek Szathmáry főkapitánynak, hogy adjon nekik ennivalót, mert négy napja koplálnak már.

— Titokzatos automobil. Grácból jelentik: Különös esemény játszódott le tegnap éjszaka a löportorony környékén. Tizenegy óra felé az őrszem észrevette, hogy két ember közeledik a toronyhoz. Megállásra szólította fel őket, erre a két ember megállt, de csakhamar visszafelé indult. Az őrség utánuk lőtt, de a sötétben a két ember elmenekült, nemsokára pedig déli irányban automobilon elvágattak a torony mellett. A katonaság és csendőrség szigorú nyomozást indított.

— Halálozás. Podhoránszky Géza műszaki főtanácsos, a temesvári államépítészeti felügyelőség vezetője, akinek felügyelete alá tartozott az aradi államépítészeti hivatal is, Temesvárott elhunyt. Podhoránszky, aki gyakran járt Aradon és sűrűn érintkezett az itteni hatóságokkal, nagyképzetségű és szimpatikus főtitkviselője volt a kereskedelmi minisztérium alá tartozó államépítészetnek.

— Botrány a szanzon miatt. Székesfehérvárról jelentik: As Apolló-moziban tegnap este hangos incidens volt Gábor Andor egyik szanzoneja, A kokott imája miatt. Beleznay Margit elénekelte a vidám kis dalt, midőn a sötét nézőtérrel egyszer csak beharsogott valaki a szanzoneba: — Ez disznóság! Istenkáromlás! Kiderült, hogy a tüntető pap: Baranyai Lajos hitoktató, a Fejérmegyei Napló főszerkesztője. Az incidensnek különben nem lett folytatása. Baranyai azonban eltávozott az előadásról.

— Betiltott ünnepély. Bécsből jelentik: A rendőrség a Bendl cseh dalegyesület által vasárnapra tervezett kerti ünnepélyt a közrend és közbiztonságra való tekintettel betiltotta.

— A világ legöregebb ügyvédje meghalt. Londonból jelentik: Brightonban száznegy esztendőskorában meghalt Gordon Hake doktor, aki a világ legöregebb ügyvédje volt. Rendkívül népszerűségnek örvendett Angolországban nemcsak matuzsálemi koránál fogva, hanem azért is, mert évtizedekig hírneves védőként szerepelt a legnagyobb bűnperekben. Amikor századik életévét betöltötte, egy újságíró kérdést intézett hozzá, minek köszönheti, hogy oly nagy kort ért meg. — Azt hiszem annak — felelte — hogy szenvedélyes kriket játékos voltam és hogy még legnagyobb elfoglaltságom idején is mindennap hosszú gyalogsétát tettem. Gordon Hake sokat dohányzott és nem vetette meg a jó itókat sem s ha Angliában az alkoholelles harc apostolait akarták bosszantani, mindig Hake dr. példájára hivatkoztak.

— Kitiltott szerkesztő. Zágrábról jelentik: A rendőrség a Narodno Jedinstvo című nacionalista lap kiadóját és szerkesztőjét, Marianovics Milánt ma Horvátországból kitiltotta. Marianovicsot a Cuvaj rezsím idejében már tíz évre kitiltották Horvátországból. Akkor Belgrádba ment és a szerb sajtóiroda szolgálatába lépett s a balkáni háborúk alatt mint a zagrabi lapok tudósítója működött. Mikor Skerlec Iván bárót nevezték ki horvát banná, akkor felfüggesztették Marianovics kitiltását, erre visszajött Zágrábra és megalapította a Narodno Jedinstvot. A kitiltás visszavonását most hatalyon kívül helyezték azért, mert Martinovics a felfüggesztő végzésben szereplő feltételek egyikét sem teljesítette. Marianovics Istriába való és most valószínűleg ismét visszamegy Belgrádba.

— Királysértő koldus. Budapestről jelentik: A királysértés szokatlan nemével foglalkozott ma a budapesti büntető törvényszék Ruzsinkó bíró elnöklése alatt üléselő tanácsa. Egy vén koldus, Steinhübel Károly volt a vádlott, akit a Margit-köruton kolduláson ért Petőfi Andras rendőr. Hetvenedszer kísérték már be Steinhübelt tilos koldulás miatt. Ezuttal Diószeghy rendőrfogalmazó előtt energikusan jelentette ki, hogy ő többé nem akar a tolonházba menni, inkább valami nagy bünt követ el, hogy a bíróság fogházába vigyék. — Mi lesz az a nagy bűn? — kérdezték tőle. — Királysértés! Nyomban el is követte a királysértést, amelyért ma a törvényszék a kívánt szigorúsággal 6 havi fogházra ítélte.

— Szacsavay Zsigmond balesete. Néhány nappal ezelőtt csaknem vezetés baleset érte Szacsavay Zsigmond aradmegyei fiatal földbirtokost, aki tudvalévőleg rövid idő előtt vezette oltárhoz Steiner Ferenc nagykereskedő bájos leányát, Mankit. Szacsavay Zsigmond — aki Königsberg Fidélf grófnak unokaöccse — ifjú hitvesével kint tartózkodott az aradmegyei Selenében lévő birtokukon. A lóállományt szemlélte Szacsavay, amikor az egyik szilaj csikó oly szerencsétlenül rugott a lágyékába, hogy eszméletlenül szállították be a lakásba. A következő napon megoperálták és ma már tul van a veszélyen.

— Szélhámós áltanár. Székesfehérvárról jelentik: Kuffler Dezső szinatelepi földbirtokoshoz a minap beállított egy elegáns megjelenésű ember, aki Kovács Dezső vágújhelyi tanárnak mutatkozott be. Az állítólagos tanár elmondta, hirtelen pénzzavarba került és ötszáz koronát kért kölcsön. A jószívű földbirtokos átadta neki a pénzt, amelyet még ma sem küldött vissza. Megtette a feljelentést s a vizsgálat megállapította, hogy az idegen egy várpalotai ember, aki különféle álneveken már számos hasonló szélhámosságot követett el. A szélhámóst nyomozzák.

— Ötvenezer munkás sztrájkja. Pétervárról jelentik: Ötvenezer munkás ma sztrájkba lépett, rokonszenvből a bakui sztrájkolók iránt. A város különböző pontjain tüntetések voltak, s több helyütt összeütközésre került a sor a munkások és a rendőrség között. A Putilov-hidnál történő összetűzésnél a munkások kövekkel és botokkal dobálóztak a rendőrökre, akik közül sokat megsebesítettek. A tüntetők közül ketten súlyosan, ketten könnyebben megsebesültek.

— Gyilkosság ötven fillér miatt. Nyiregyházáról jelentik: Kemeccsén Bökönyszegi Minálnak csirkéje átrepült a szomszédba, Imre György udvarára. Imre az alig ötven fillér értékű csirkét agyonütötte, mire Bökönyszegi kérdőre vonta szomszédját. A veszekedés hevében Imre oly súlyosan szurta meg a másikat, hogy az szörnyethalt. Imre Györgyöt a csendőrség letartóztatta.

— Öngyilkos napszámos. Jovesku József napszámos ma délután Hajó-utca 1. szám alatti lakásán szódát ivott. A mentők súlyos sérülésével a kórházba szállították. Tettét szerelmi bánatában követte el.

— A fürdőbe utazó közönség figyelmébe. Az úri közönség részére, egy oly elsőrendű üzlet nyit meg a Lócs Rezső palotájában, a főtéren, ahol a legfinomabb utazó cikkeket, bőröndök, kezításkák, berendezett uti készletek, ridikulók, zsebpénztárcák, kefe áru, pipere és a legfinomabb illatszereket, rendkívül olcsó szabott áruk mellett lehet beszerezni. Fischer speciális különlegesség üzletének, elegáns külsője az ott elhelyezett, valóban értékes, elsőrendű áruk bizonyítják a cég szoliditását és magas nívóját.

— Központi szálló kerthelyiségében folyó hó 18 án szombaton este katonazene, mely alkalommal kávéházi italok is lesznek felszolgálva, szabad bemenet. 4275

— Kérem! Csipke, szallag, harisnya szükségletét nálam beszerezni, sniveskedjék. Hoffmann Sándor csipkeáruháza Andrassy-tér 20.

— Harminc százalékkal olcsóbb lett a gyermekkosci a Fischer Nagy Áruház Gyáriktárában Aradon, Szabadság-tér 12. szám alatt, ahol a legelegánsabb, legfinomabb és a legnagyobb választék található.

— Neptun strand-fürdő, modern berendezés, nap- és légfürdők. Uszoda uraknak és hölgyeknek. Nyitva szeptember végéig. 3571

— Ügyvédi irodák b. figyelmébe. A m. kir. Igazságügyminisztérium 9900-1913. I. M. sz. rendeletében előírt és kötelező négyféle végrehajtási nyomtatvány kapható az Aradi nyomda részvenytársaság könyvnyomadójában.

— Vidékiek bármily megbizással a Messenger-Boy vállalatához bizalommal fordulhatnak. Deák Ferenc-utca 8. Telefon 816.

SPORT.

+ Városi jótállás a Torna Egylet építkezéséért. Arad törvényhatósági bizottsági közgyűlése egyhangú határozattal garanciát vállalt az Aradi Torna Egyesület javára 35 ezer koronáig, azzal a kikötéssel, hogy ebből az összegből a sportegylet tribünát épít. A közgyűlés határozatát Steinitzer Pal dr. megfélebbizte. A belügyminiszter ma érkezett leiratával arról értesítette a város közönségét, hogy elutasította a felebbezést, a közgyűlés határozatát hagyja jóvá. Azt kívánja azonban a miniszter, hogy a jegyzőkönyvből ki kell tűnnie teljes határozottsággal, vajon a már régebben megszavazott 35 ezer koronáig terjedő jótállásba befoglaltatik-e ez a 35 ezer korona.

+ Francia aviatikusokat várnak magyar földre. A belügyminiszter arról értesítette a tanácsot, hogy a francia Aeroklub Parisien lég-hajós repülést rendez, melynek kiinduló pontja a Tuileriák Parisban. Az aviatikusok Magyar-

országon át repülnek és a miniszter kéri a tanácsot, hogy legyen segítségükre, ha esetleg Aradon szállnának le.

+ Kettős sportesemény az AAK. pályán. Érdekes esemény lesz vasárnap délután az AAK. sporttelepén. Délután három órakor kezdetét veszi az AAK. ezidei második országos atletikai versenye, amely a nagyszámu benevezéseket tekintve, érdekes lefolyásnak ígérkezik. Több fővárosi egyesület atléta gárdája indul a viadalon és minden számottevő vidéki egyesület elküldi legjobb versenyzőit. Legutóbb a Debreceni T. E. jelentette be részvételét. A már egymaga is jelentős sportértékét képviselő atletikai verseny után érdekes és kimagasló jelentőségű football mérkőzés következik. Az ATE. csapata játszik bajnoki mérkőzést az AMTE csapatával. Ez a megújított küzdelem fokozottabb érdeklődést érdemel, mert ezuttal sokkal nagyobb érdek fűzi az egyesületeket a győzelemhez, mint a legutóbbi találkozás alkalmával. A mérkőzésen mindkét egyesület csak igazolt játékost szerepeltet, ami nagyban emeli a találkozás sportértékét. A bajnoki küzdelem délután fél hatkor kezdődik.

TARKASÁGOK.

(Helyreigazítás.) Egy kisebb vidéki hetilap szerkesztője évek óta abban a meggondolásban él, hogy az ő értesülései csalhatatlanok és épen azért nem igazít helyre semmiféle közleményt. A minap mégis megtörtént, hogy a hetilap megírta, hogy Bódorboldogi Balázs kitűnő polgártársunk meghalt. Kedden magából kikelt ábrázata férfi rontott be a csalhatatlan szerkesztőhöz.

— Ide nézzen — kiáltotta — a maga lapja azt írja, hogy Bódorboldogi Balázs meghalt. Itt van nyomtatásban! No hát vegye tudomásul, hogy én vagyok Bódorboldogi Balázs. Azt pedig remélem, elismeri, hogy én nem vagyok halott, hanem élék! Követelem, hogy jövő vasárnap igazítsa helyre a halálom hírét!

A csalhatatlan hitetlenül csóválta a fejét, megnézte előbb az eleven halottat, azután a halálzási hírt és végre is kijelentette:

— Ugy látom csakugyan valami tévedés történt, azonban sajnálom, a mi lapunk nem igazít helyre semmit, meg kell nyugodnia a dologban.

— Szó sincs róla — toporzékolta a látogató — majd megtanítom én magukat: követelem a helyreigazítást, hiszen tönkretettek, minden ismerősem előtt kellemetlen helyzetbe hoztak ezzel a hírrel!

— Várjon csak — szólta a szerkesztő — van egy ötletem. Megirtuk, hogy ön meghalt, ön tehát halott! Hanem, hogy valamiképpen helyreüssük a tévedést: közölni fogom az ön nevét — a születések rovatában.

(Könnnyű elintézés.) A falusi temető kerítését, amely talán ötven esztendő előtt épült, megromgálta az idő. A töredezett téglafal megjavítását már három esztendő óta sürgette a község jegyzője, de sehogyan sem tudta kapacitálni a kupaktanács tagjait arra, hogy pénzt áldozzanak az új kerítés elkészítésére. A legutóbbi képviselőtestületi ülésen ismét előállt a jegyző és előterjesztette a kerítés-építés költségvetését.

— Nincsen arra semmi szükség — állt föl szónokolni a falu egyik bölöse. — Minek kijavítani a temető kerítését? Hiszen, akik kívül vannak azon a kerítésen, úgy se kíváncsiok bévülre, akik pedig bévül vannak, nem tudnak kijönni!

Lázár Jenő

Fogtechnikai terme

ZRINYI-UTCA, Br. BOHUS-PALOTA II. KAPU.
Szabad lifthasználat. Telefon 993. szám.

Vizsgázott fogtechnikus.

Foghuzás. Műfogak. Fogtömés.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Kereskedők a vásárok megváltoztatásáért. Az Aradi Kereskedők Köre választmánya a napokban tartotta a közgyűlést követő első választmányi ülését, Kneffel Lajos elnök vezetésével. Napirend előtt az elnök meleg hangon emlékezett meg a gyászról, amely a nemzetet Ferenc Ferdinánd trónörökös és neje meggyilkolásával érte, s kiemelte, hogy az aradi kereskedők a maguk kegyeletének azzal is kifejezést adtak, hogy üzleteiket a temetés órájában zárva tartották. A jelentések után az adókievítő bizottság működésével foglalkoztak, majd az aradi országos vásárok idejének megváltoztatása ügyében csatlakoztak az aradi kereskedelmi és iparkamara véleményéhez, amely szerint a kirakó vásár három napon át, pénteken, szombaton és vasárnap legyen megtartható, pénteken azonban csak az aradiak rakodhassanak ki, kivéve az őszi vásárokat, a kiknek az elárulás már pénteken is meglenne engedhető. Elénk vita folyt a kör jövedelmeinek szaporítása és belső életének élénkítése körül. Az indítványok során fölvetették az ideát, hogy a németországi Rabatsparvorenokhoz, hasonló intézményt teremtsenek Aradon, a készpénzzel való vásárlás fokozására. Az indítványt tanulmányozás végett az őszi kiadták az elnököknek.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Tőzsdéi tudósítás.

Budapest, július 17.

Készáru.

Amerika egygyel magasabb. Kínálat, vételkedv gyenge, 5 ezer mm. 10 fillérrel magasabb.

Határidő.

	Déli sávlat	2 órai sávlat
Buza 1914. októberre	13.16—13.17	13.16—13.17
Buza 1915. áprilisra	13.23—13.24	13.24—13.25
Rozs 1914. októberre	9.58—9.59	9.57—9.58
Temesvári 1914. júliusra	7.28—7.29	7.24—7.25
Tengeri 1915. májusra	7.39—7.40	7.36—7.37
Zab 1914. októberre	7.78—7.79	7.75—7.76

Budapesti értéktőzsde (július 17.)

Osztály hitel	582 50
Magyar hitel	751.—
4% koronajáradék	78 45
Osztály-magyar államvasúti	725.—

Hitelbank	888 25
Hitelbank	456 7
Hitel Bank	263 75
Hitel Bank	458 —
Kereskedelmi Bank	84 95
Hitelbank	568 —
Hitelbank	647.—
Hitelbank	551.—
Hitelbank	300.25

A Temesvári Lloyd-társulat terményesarmokának hivatalos árjegyzése. Árak 100 kilogrammonként korona (szécsény) 1914. júl. 17. Buza 75 kilogrammos 25.50—25.6, 62 kilogrammos 25.60—25.7, 77 kilogrammos 25.90—25.93, 78 kilogrammos 26.10—26.30. Rozs (prima) 18.20—18.4, (közép) 18.60—18.20, Árpa (szécsény) —, (szécsény) 13.21—13.50, Zab (prima) 13.01—13.30, (közép) 11.8—12.00, Tengeri réz (magyar) —, (román) réz 13.70—13.80, új 10.30—10.50. Burcsos 100 kkv. (fehér) 6.20—6.30, (rózsás) 7.00—7.10

Felolvasó szerkesztő:
Rudnyánszky Endre.

NYÁRI SZINHÁZ.

Szombat, 1914. július 18-án.

Nirschy Emilia

a budapesti m. kir. Operaház primaballerinájának,

Brada Ede és Nádassy Ferenc

a m. kir. Operaház első táncosainak együttes vendégfellépté:

nagy ballet-műsor.

Kezdete este 8 órakor.

NYILTTÉR.*

Nem lehet elég gyakran ismételni,

hogy az uti felszereléshez néhány doboz valódi Fay-féle sodeni ásványpasztilla is hozzátartozik. Ez megvédi mindenféle lehetőséggel szemben, a mi az utast érheti: hirtelen lehülés komoly következményel, nedves ruha és cipő veszedelme, stb. ellen. Fay sodenije — nagyon ügyeljen a névre! — megelőző határu és sohasem mond csütörtököt. Mindenütt kapható dobozonként 1 korona 25 fillérért. 9483

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Naptárhirdetőink szives figyelmébe.

Az

Aradi Közlöny

1915. évi

Nagy

Képes Naptára

részére hirdetések már felvételnek.

Ha hirdetésének jó helyet kíván biztosítani, úgy sziveskedjék megbizását már most hozzánk juttatni.

M. kir. Állami Faiskola Mezőhegyesen.

80/1914—15.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földmivelésügyi m. kir. ministeriumnak 74700—1914. XI—1. számú rendelete értelmében van szerencsém a tisztelt érdekelt közönség b. tudomására adni, hogy gyümölcsfa oltványok iránt száz darabig egyszerű levélben forduljanak hozzám, akár teljes áron óhajtják azt, akár pedig igényjogosultságuk alapján kedvezményes áron való kiadatást kérnek. Akiknek száz darabon felül kell oltvány, azok egy koronás bélyeggel felszerelt, kellőképen igazolt s a földmiv. ministeriumhoz intézett kérvényeiket küldjék be hozzám.

A gyümölcsfa oltványok inánti megrendeléseknek és kérvényeknek július hó 30-áig nálam kell lenni; később nem fogadhatók el.

Gazdasági egyesületek, gazdakörök a folyamodó tagok névsorával együttesen feltüntetett fa mennyiség megjelölésével kérelmezhetik az oltványok kiadatását.

Czapáry Bertalan
Mezőhegyes.

4255

1914. évi 2378. sz.

Épület és tűzifa eladás.

A pécskai m. kir. erdőgondnokság németszentpéteri és hádai vágásában készletezett 111.52 m³ tölgy, 14.34 m³ szil, 92.65 m³ nyár épületfa, 654 ürm. forgácsfa, 500 ürm. hulladékfa, 852 ürm. tuskófa, 629.5 szekér galyfa, 70.1 szekér tuskófa, a hajlási faraktárban készletezett 579 darab tölgyepalló és 389 darab tölgy-oszlop 5 eladási csoportban, zárt írásbeli ajánlat útján fog eladni.

Az ajánlatok 1914. évi augusztus hó 13-án déli 12 óráig nyújtandók be az alólirt m. kir. főerdőhivatalnál, hol azok augusztus hó 14-én délelőtt 9 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Árverési egyuttal szerződési feltételek, ajánlati űrlap és boríték és részletes adatok alólirt m. kir. főerdőhivatalnál, valamint a pécskai m. kir. erdőgondnokságnál szerezhetők be.

Lippa, 1914. évi július hó.

4276

M. kir. Főerdőhivatal.

Első Aradi Orthodox Szalámigyár
 Herskovits Dezső és Társa
 Arad, Boros Béni-tér 11. szám.
 Telefon szám 820. Sürgöny-
 oim: Szalámigyár Arad.

Ajánljuk kitünő minőségű sza-
 lámi, kolbász, hideg felvágott,
 füstölthús készítményeinket a
 legjutányosabb árak mellett
 Vidéki megrendelések azonnal
 eszközöltetnek. Arjegyzék in-
 gyen és bérmentve. 3775

„PENSIO EXQUISITE“
VILLA IRENEA
VOLOSKA—ABBAZIA

Elsőkelő ház, a festői északi
 strandon, közvetlen a tenger
 partján, csodaszép parkban,
 21 elegáns berendezett szo-
 bával, erkélyekkel, saját ten-
 geri fürdővel és kikötővel.
 Elsőrangú konyha.

1808—1914. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Dr. Schriffert Ferenc végrehaj-
 tónak Toje Mózes végrehajtást
 szenvedő ellen indított végrehaj-
 tási ügyében a telekkönyvi ható-
 ság a végrehajtási árverést 100
 korona tökékövetelés és járulékal
 behajtása végett a kisjenői kir.
 járásbírság területén levő Gyula-
 varsánd községben fekvő s a Gyula-
 varsándi 248. sz. tjkvben A. I. 3.
 sor 260. hrzi sz. a. felvett beltel-
 kes házra 831 korona kikéltási
 árban elrendeli. Az árverést ezen
 ingatlanra 1914. évi július hó
 25. napján Gyulavarsánd község-
 házában d. e. 9 órakor fogják
 megtartani. Az árverés alá kerülő
 ingatlanok a kikéltási ár felénél
 alacsonyabb áron el nem adhatók.

Az árverési szándékozók köte-
 lesek bántpénzzel a kikéltési ár
 10% át készpénzben, vagy az 1881.
 LX. tc. 42. §-ában meghatározott
 árfolyammal számított óvadékké-
 pes értékpapírosban a kikéltőnél
 letenni, hogy a bántpénzt elő-
 leges bíról letétbe helyezéséről ki-
 állított letéti elismervényt a kikéltő-
 döttnek átadni és az árverési fel-
 tételeket aláírni.

Aki az ingatlanokért a kiki-
 áltási árnál magasabb ígéretet tett,
 ha többet ígérni senki sem akar,
 köteles nyomban a kikéltési ár
 százaléka szerint megállapított bí-
 natpénzt az általa ígér. ár ugyan-
 annyit százalékáig kiegészíteni.

Kisjenő, 1914. évi március hó
 20. napján.

Dr. Szalay Dezső a. k.
 kir. járásbíró.

**A szalma-
 özvegyek
 étrendje**

**Fehér
 Kereszt**

**éttermé-
 ben.**

**Menü
 á 2 korona:**

**Leves,
 Hal,
 Szárnyas**

**salátával, v.
 Beuf körözöttel
 Tészta, sajt
 v. gyümölcs.**

**Naponta ugy
 délben, mint
 este a legki-
 tünőbb anyag-
 ból készítve
 lesz szervi-
 rozva, melyre
 a t. szalma-
 özvegy urak fi-
 gyelmét**

**tisztelettel
 felhívja**

**Braun
 Gusztáv
 szállodás**

Arad-Csanádi Egyesült Vasutak menetrendje. Érvényes május hó 1-től.

Arad-Szeged.											
Kilométer távols.	Allomások	Gy. M.		Sz. V.		Mot. V.		Gy. M.		Mot. V.	
		I. II.	I. II.	I. II.	I. II.	I. II.	I. II.	I. II.	I. II.		
	Wien Stb. ind.	1206	1206	1206	—	—	—	1020	1020	—	—
	Bpest kpu	980	980	1125	—	—	—	680	705	—	—
	Nagykikinda	—	—	—	—	—	—	—	—	1125	—
	Temesvár	427	427	—	—	815	—	815	—	—	—
	Tövis	817	817	815	—	351	—	351	—	1045	—
	Brad	—	—	—	—	403	—	403	—	790	—
	Arad ... ind.	regg.	6:18	6:40	d. e.	8:45	d. e.	11:05	11:45	2:25	4:15
5	Nagybuzsák...	—	—	—	×	8:55	×	11:14	—	2:35	—
9	Csalátelepi hízláda	—	—	6:57	—	9:04	—	11:22	—	2:44	4:23
13	Pécskaszentlámás	—	—	7:05	—	9:13	—	11:30	—	2:52	4:41
21	Ópécska ...	—	—	6:47	—	7:25	—	9:31	—	3:09	5:08
29	Ópécskai tany.	—	—	—	—	—	—	12:01	—	3:22	5:22
35	Battonya	Mot. V.	7:04	7:52	—	9:58	—	12:13	—	3:35	5:36
40	Tompapuszta	—	—	8:03	—	10:08	—	12:23	—	3:44	5:47
45	Belsőpereszputa	—	—	8:12	—	10:17	—	12:32	—	3:52	5:56
52	Mezőhegyes ér.	reggel	7:26	8:26	—	10:31	—	12:46	—	4:05	6:10
	Kétegyháza ér.	—	959	959	—	—	—	225	—	—	745
	Oroszáza ér.	—	412	548	—	915	—	1150	—	—	348
	Mezőhegyes ind.	—	340	1039	—	—	—	—	—	—	828
62	Csanádpalota	—	5:42	7:27	—	8:46	—	10:34	—	1:01	4:10
68	Nagykikinda	—	6:00	7:40	—	9:05	—	10:53	—	1:16	4:27
70	Nagykikinda	—	6:09	—	—	9:16	—	11:04	—	1:28	4:43
77	M. gy.-csanádmező	—	6:14	7:52	—	9:27	—	11:12	—	1:38	4:53
80	Apátfalva ér.	—	6:24	—	—	9:40	—	11:25	—	1:48	5:04
	Hmvásárh. ér.	—	940	—	—	—	—	—	—	782	—
	Nagysszentmiklós ind.	Mot. V.	1004	1004	—	—	—	—	—	790	—
89	Apátfalva ind.	—	6:31	8:08	—	9:53	—	11:39	—	1:42	5:04
95	Makó ... ind.	reggel	6:46	8:18	—	10:11	—	11:50	—	1:54	5:19
99	Kiszombor ...	—	6:50	8:28	—	10:43	—	11:58	—	1:56	5:21
102	31. sz. órház m. h.	—	7:03	8:35	—	10:59	—	12:03	—	2:07	5:34
108	Gizellátelep kitérd.	—	7:10	—	—	—	—	12:18	—	—	—
114	Deszk ... ind.	—	7:15	—	—	11:15	—	12:22	—	—	—
	Szörög ... ind.	—	7:24	—	—	11:28	—	12:33	—	—	—
	Temesvár ér.	—	7:35	9:01	—	11:41	—	12:45	—	2:31	6:11
	Nagybecsk. ..	—	796	1288	—	207	—	606	—	606	822
	Szörög ... ind.	—	924	811	—	450	—	904	—	921	518
118	Ujszeged ...	—	5:08	7:40	—	9:02	—	11:46	—	2:32	6:17
122	Szeged ér.	—	5:13	7:53	—	9:12	—	12:00	—	2:42	6:30
	Szeged-Bécs ér.	—	802	1080	—	—	—	280	—	544	—
	Wien Stb. ..	—	916	1061	—	125	—	680	—	680	—
	Temesvár	—	845	985	—	620	—	550	—	550	—
		—	—	1733	—	1233	—	608	—	904	822

Szeged-Arad.											
Kilométer távols.	Allomások	Szem. V.		Mot. V.		Gy. M.		Szem. V.		Mot. V.	
		I. II.	I. II.	I. II.	I. II.	I. II.	I. II.	I. II.	I. II.		
	Temesvár ind.	9:35	—	451	7:48	—	—	9:25	100	1:40	1:40
	Wien Stb. ..	9:45	—	—	—	1110	—	—	110	—	9:25
	Bpest nyu.	8:10	10:15	1055	—	8:25	5:20	5:20	850	—	2:40
	Szeged-Rök.	7:14	—	540	8:35	1118	—	—	—	4:45	—
	Szeged ind.	reggel	3:06	6:10	d. e.	10:35	d. u.	12:36	d. u.	1:56	5:06
4	Ujszeged ...	—	—	—	×	6:15	×	10:40	×	2:01	5:12
8	Szörög ér.	—	3:19	6:22	—	10:48	—	12:46	—	2:09	5:21
	Nagybecsk. ind.	—	7:18	—	—	621	—	621	1127	1127	1:18
	Temesvár	—	945	—	—	451	7:48	925	100	1:40	1:40
14	Szörög ... ind.	—	3:20	6:24	—	10:49	—	12:47	—	2:10	5:22
20	Deszk ...	—	3:33	6:35	—	11:02	—	—	—	2:24	5:34
26	Gizellátelep kitérd.	—	3:42	6:45	—	11:15	—	—	—	2:34	5:47
27	31. sz. órház m. h.	—	—	6:50	—	11:20	—	—	—	—	5:52
29	Kiszombor ...	—	3:55	7:08	—	11:29	—	1:19	—	2:48	6:01
33	Makó ... ind.	—	4:08	7:15	—	11:41	—	1:23	—	3:00	6:15
42	Apátfalva ér.	—	4:23	7:17	—	11:51	—	1:27	—	3:02	6:18
	Nagysszentmiklós ér.	—	—	1004	—	—	—	—	—	780	—
	Hmvásárh. ind.	—	940	615	—	—	—	—	—	833	—
	Apátfalva ind.	—	4:39	7:33	—	12:07	—	1:42	—	3:18	6:35
46	Magy.-csanádmező	—	4:47	7:40	—	12:14	—	—	—	3:25	6:42
52	Nagykikinda	—	5:01	7:52	—	12:27	—	1:57	—	3:37	6:54
54	Nagykikinda	—	5:07	7:57	—	12:33	—	—	—	3:42	7:01
60	Csanádpalota	—	5:18	8:08	—	12:43	—	2:09	—	3:53	7:13
71	Mezőhegyes ér.	—	5:35	8:25	—	1:00	—	2:23	—	4:09	7:28
	Oroszáza ér.	Mot. V.	8:08	10:90	—	—	—	—	—	8:28	—
	Kétegyháza ind.	—	8:40	6:20	—	—	—	—	—	8:28	—
	Mezőhegyes ind.	—	4:10	5:50	—	8:27	—	1:02	—	2:27	6:24
78	Belsőpereszputa	—	4:17	6:03	—	8:39	—	1:15	—	2:41	6:31
83	Tompapuszta	—	4:24	6:13	—	8:47	—	1:24	—	2:51	6:38
88	Battonya	—	4:35	6:25	—	9:00	—	1:35	—	3:04	6:45
94	Ópécskai tany.	—	4:47	6:37	—	9:11	—	1:46	—	3:15	6:52
102	Ópécska ...	—	5:01	6:50	—	9:30	—	2:02	—	3:27	7:01
110	Pécskaszentlámás	—	5:25	7:06	—	9:44	—	2:17	—	3:42	7:16
114	Csalátelepi hízláda	—	5:35	7:16	—	9:53	—	2:26	—	3:53	7:25
117	Nagybuzsák ...	—	5:55	7:35	—	10:09	—	2:35	—	4:02	7:34
122	Arad ... ér.	—	6:15	7:33	—	10:10	—	2:43	—	4:11	7:43
	Brad ér.	—	1:30	7:41	—	9:1	—	9:1	—	—	—
	Tövis	—	1:32	5:38	—	11:35	—	11:35	—	12:00	—
	Temesvár	—	7:45	2:12	—	6:38	—	6:38	—	8:30	—
	Nagykikinda	—	10:18	5:17	—	—	—	—	—	—	—
	Bpest kpu.	—	11:20	1:30	—	9:20	—	9:20	—	5:45	—
	Wien Stb.	—	8:00	6:40	—	—	—	6:45	—	11:40	—

Kávéháztulajdonosok és Társaskörök figyelmébe!

Van szerencsém szíves tudomásukra hozni, hogy az Aradon, Boros Béni-tér 7. szám alatt lévő Billiárd és kávéház-berendezés vállalatomat a legmodernebb kellékekkel felszereltem és raktáron tartok nagy választékban Billiárd-asztalokat, dákókat és minden e szakmába vágó berendezési tárgyakat, a melyek minden vételkötelezettség nélkül bármikor megtekinthetők.

Hartmann János

utóda :: ::

Singer Sándor Arad.

Billiard- és kávéház-berendezési telepe, Boros Béni-tér 7. sz.

Ujjonnan készitendő berendezések-ről rajzokkal és költségjegyzékekkel díjmentesen szolgálók, mely esetben üzletvezetőmet saját költségemre küldöm el.

Valódi elefántesont golyók, fehér dominók, sakkok, dákók állandóan nagy választékban kaphatók.

Billiárd asztaloknak új posztóval vagy új mantinellel való felszerelését szakemberemmel végeztetem és azért jótállást vállalok.

Használt billiárd-asztalok átalakítva állandóan vannak raktáron és olcsón szerezhetők be.

3847

ad 418—1914. g. sz.

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke folyó évi augusztus hó 4-én, szükség esetén 5-én reggel 9 órakor három, esetleg hat évi időtartamra a következő ingatlanokat adja haszonbérbe:

57. Eddig Bálintok Mihályné által bérelt Gulyalegelő 327. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 68 korona 30 fillér ár mellett.

58. Eddig Bálintok Mihályné által bérelt Gulyalegelő 328. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 68 kor. 10 fill. ár mellett.

59. Eddig Bura György által bérelt Gulyalegelő 329. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 40 kor. ár mellett.

60. Eddig Bálintok Mihályné által bérelt Gulyalegelő 330. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 50 kor. ár mellett.

61. Eddig Bogdán János által bérelt Gulyalegelő 331. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 38 kor. ár mellett.

62. Eddig Hegedüs Imre által bérelt Gulyalegelő 332. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 68 kor. 10 fill. ár mellett.

63. Eddig Bura György által bérelt Gulyalegelő 333. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 38 kor. ár mellett.

64. Eddig Sedity György által bérelt Gulyalegelő 334. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 37 kor. ár mellett.

65. Eddig Berár Sofron által bérelt Gulyalegelő 335. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 40 kor. ár mellett.

66. Eddig Szávin Szvetozár által bérelt Gulyalegelő 336. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 38 kor. 10 fill. ár mellett.

67. Eddig Zsivanyelov Sebők által bérelt Gulyalegelő 337. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 40 kor. 10 fill. ár mellett.

68. Eddig Manga Mártonné által bérelt Gulyalegelő 338. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 35 kor. ár mellett.

69. Eddig Engelhardt Ferencz által bérelt Gulyalegelő 339. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 36 kor. ár mellett.

70. Eddig Jung Ferencz által bérelt Gulyalegelő 340. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 37 kor. 15 fill. ár mellett.

71. Eddig Engelhardt Ferencz által bérelt Gulyalegelő 341. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 26 kor. ár mellett.

72. Eddig Osztoin Arzén által bérelt Gulyalegelő 348. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 100 kor. ár mellett.

73. Eddig Tirszin Vazul által bérelt Gulyalegelő 353. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 40 kor. 80 fill. ár mellett.

74. Eddig Lukács János által bérelt Gulyalegelő 345. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 36 kor. 10 fill. ár mellett.

75. Eddig Szerb Vazul által bérelt Gulyalegelő 356. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 32 kor. 05 fill. ár mellett.

76. Eddig Orga György és társa által bérelt Gulyalegelő 357. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 38 kor. 55 fill. ár mellett.

77. Eddig Bojtor János által bérelt Gulyalegelő 359. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 42 kor. 10 fill. ár mellett.

78. Eddig Tóth János által bérelt Gulyalegelő 360. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 41 kor. 21 fill. ár mellett.

79. Eddig Ilka Sebők által bérelt Gulyalegelő 362. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 41 kor. 30 fill. ár mellett.

80. Eddig Stefanov Péter által bérelt Gulyalegelő 371. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 43 kor. ár mellett.

81. Eddig Beránszky Mihály által bérelt, Gulyalegelő 373. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 25 kor. 20 fillér ár mellett.

82. Eddig Timár György által bérelt Gulyalegelő 377. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 32 kor. 20 fill. ár mellett.

83. Eddig Berár Sofron által bérelt Gulyalegelő 378. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 37 kor. ár mellett.

84. Eddig Milánkovits Miklós által bérelt Gulyalegelő 379. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 36 kor. 10 fillér ár mellett.

85. Eddig Sedity György által bérelt Gulyalegelő 381. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 25 kor. 35 fill. ár mellett.

86. Eddig Pécskán Vazul által bérelt Gulyalegelő 382. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 32 kor. 25 fill. ár mellett.

87. Eddig Veres Antalné által bérelt Gulyalegelő 383. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 40 kor. 10 fill. ár mellett.

88. Eddig Fekete József által bérelt Gulyalegelő 384. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 71 kor. 90 fill. ár mellett.

89. Eddig Rezes Jánosné által bérelt Gulyalegelő 385. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 50 kor. 10 fill. ár mellett.

90. Eddig Poduba János által bérelt Gulyalegelő 386. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 87 kor. 70 fill. ár mellett.

91. Eddig Kovács István által bérelt Gulyalegelő 387. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 40 kor. 20 fill. ár mellett.

92. Eddig Vladó Sebők által bérelt Gulyalegelő 388. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 22 kor. ár mellett.

93. Eddig Fekete András által bérelt Gulyalegelő 390. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 35 kor. 50 fill. ár mellett.

94. Eddig Sági Mátyás által bérelt Gulyalegelő 391. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 31 kor. 10 fill. ár mellett.

95. Eddig Néczin András által bérelt Gulyalegelő 392. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 57 kor. ár mellett.

96. Eddig Poduba János által bérelt Gulyalegelő 393. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 31 kor. ár mellett.

97. Eddig Tirszin Vazul által bérelt Gulyalegelő 394. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 64 kor. 10 fill. ár mellett.

98. Eddig Kelemen István által bérelt Gulyalegelő 395. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 38 kor. 10 fill. ár mellett.

99. Eddig Katity Mladin által bérelt Gulyalegelő 396. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 46 kor. 80 fill. ár mellett.

100. Eddig Kása János által bérelt Gulyalegelő 398. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 36 kor. 30 fill. ár mellett.

101. Eddig Szimulov Miklós által bérelt Gulyalegelő 399. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 45 kor. 10 fill. ár mellett.

102. Eddig Szimulov Miklós által bérelt Gulyalegelő 400. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 45 kor. 10 fill. ár mellett.

103. Eddig Stefanov Szvetozár által bérelt Gulyalegelő 401. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 53 kor. 15 fill. ár mellett.

104. Eddig Oláh József által bérelt Gulyalegelő 402. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 40 kor. 55 fill. ár mellett.

105. Eddig Juhász János által bérelt Gulyalegelő 406. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 55 kor. 75 fill. ár mellett.

106. Eddig özv. Bakó Pálné által bérelt Gulyalegelő 407. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 80 kor. ár mellett.

107. Eddig Kása János által bérelt Gulyalegelő 408. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 41 kor. 50 fill. ár mellett.

108. Eddig Szelezsán Miklós által bérelt Gulyalegelő 409. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 45 kor. ár mellett.

109. Eddig özv. Bakó Pálné által bérelt Gulyalegelő 410. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 32 kor. ár mellett.

110. Eddig Ménési András által bérelt Gulyalegelő 411. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 35 kor. 20 fill. ár mellett.

111. Eddig Kovács András által bérelt Gulyalegelő 413. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 37 kor. ár mellett.

112. Eddig Veres Antal által bérelt Gulyalegelő 414. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 41 kor. 50 fill. ár mellett.

113. Eddig Fericsán Miklós által bérelt Gulyalegelő 416. sz. parcella 5 hold nagyságu területet holdankint 60 kor. ár mellett.

Ajánlunk

közvetlen a bányából, vagy telepünkről egész waggonrakományokban, valamint tetszésszerű mennyiségben

Cséplésre és gőzsántásra

Elsőrendű magyar és porosz

darabos kőszentet

legolcsóbb áron.

Kitűnő tisztelettel:

Kneffel Károly és Fia

Szén és Kősz nagykereskedése
ARADON. 4143

Városi és megyei Telefon 139. szám.

Kalmár József

villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 2. sz.
Telefon 242. Telefon 243

Ajánlja

költözők figyelmébe:

villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:

Villanyos csillárokat, villanyos fő áramvezetők, villanyos vaslámpákat, villanyos hajszítók vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villanyos cikkekét. 467

Gyárosok ifj Schulz Frigyes
G. m. b. H. Aussig a.E.

Eladási helyek a falragaszokon láthatók.
9503

UJ TÁTRAFÜRED

Téli- és nyári magaslati gyógyhely.

Vizgyógyintézet. :: :: :: Nyaraló.

Turista- és téli sporttelep. :: :: ::

1010 méter a tenger színe felett.

200 MODERN SZOBA. :: :: ::

EGÉSZ ÉVEN ÁT NYITVA.

HIXIL

MODERN MOSÓ SZER!

Hixil a legjobb mosószer a fehérnemű hófehérré való tisztítására, amellyel enyhe és ártalmatlan a használatban. Kapható minden e szakmába vágó üzletben. Arad és vidéke képviselője: Szemző Armin áruügynöksége Arad. Telefon 592. szám. 4125 Telefon 592. szám.

Menetrend.

Arad—Brád.

Arad	ind.	505	552	622	653	854	1158	1240	256	420	500	709
Ujszentanna			631				1238				627	
Pankota												1000
Borossebes	érk.	411				1247		741	911		707	
Honcsútó												
Brád	érk.	655		1138	218							

Brád—Arad.

Brád	ind.	325	403	730	936	137	430
Honcsútó							
Borossebes	érk.	602	1034	848	131	815	350
Pankota							
Ujszentanna							
Arad	érk.	652	727	1034	848	131	815

Ujszentanna—Kétegyháza.

Ujszentanna	ind.	643	942	1242	857	606	809
Kétegyháza	érk.	815	1111	224	541	747	958

Kétegyháza—Ujszentanna.

Kétegyháza	ind.	405	538	750	1047	801	624
Ujszentanna	érk.	554	725	923	1283	443	753

Borossebes—Menyházafürdő.

Borossebes	ind.	1018	csak ünnep- és vasárnap	1245	naponta	640
Menyházafürdő	érk.	1133	VI/1—VIII/31-ig	152	VI/1—VIII/31-ig	747

Menyházafürdő—Borossebes.

Menyházafürdő	ind.	naponta	512	225	csak ünnep- és vasárnap	524
Borossebes	érk.	VI/1—VIII/31-ig	615	350	VI/1—VIII/31-ig	630

A vastag számok a gyorsmotor-, a rendes számok a motoros-, a dűlt számok a személyvonatokat jelzik.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1914. augusztus 7-én d. e. 1/2.11 órakor.

I. Andrénnyl Károly, Borona, Kasza-utcák aszfalt burkolása; Sarló- és Kapa-utcák tört kővel leendő burkolása iránt; a városháza földszinti termében zárt írásbeli versenyárgyalást tart a következő feltételek mellett:

1. A versenyárgyaláson minden hazai iparos részt vehet, ki ipara gyakorlására engedéllyel bír. Azon pályázók kik a szóban lévő munkát teljesítésére hatósági engedéllyel nem bírnak, kötelesek ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni, és képesítését okmányilag igazolni. Azon ajánlattevők kik Arad sz. kir. város közönségével üzleti összeköttetésben még nem állottak, tartoznak megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával igazolni melyhez vállalatuk telepe tartozik.
2. Az ajánlatok pecséttel lezárt borítékban egy koronás bélyeggel ellátott a fenti nap d. e. 10 1/2 órájáig nyújtandók be. Az elkésztett, vagy szabálytalan ajánlatot nem vesszük figyelembe.
3. Az ajánlatok a városi mérnöki hivatalban 1 koronáért kaphatók mintán az egységárak és végösszegek pontos beírási és a végeredmények számokkal és szavakkal való pontos feltüntetésével adandók be.
4. Az ajánlatokhoz 5% bányapénznek a városi pénztárban való letételt igazoló nyugta csatolandó.
5. A munkálatokhoz kizárólag hazai anyag használandó fel és honi munkások alkalmazandók. A fenntartásra vonatkozólag ajánlattevők külön nyilatkozni és biztosítékaikat meghatározni kötelesek. Ez irányban vállalkozó a városi mérnöki hivatal közgei ellenőrzésének veti magát alá.
6. A munkát elnyerő vállalkozó tartozik az 5% bányapénzt, 10% biztosítékra kiegészíteni.
7. Fenntartjuk azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon válasszunk.
8. Ajánlattevők ajánlatukkal a végleges döntéskor, kötelezettségben maradnak.
9. Ha vállalkozó a szállítási feltételeknek részben, vagy egészben eleget nem tenné, jogunk van őt a vállalatától minden további beavatkozás nélkül elmozdítani, és a munkálatot kárára és veszélyére más-tól beszerezni.
10. Az ajánlatban világosan és határozottan kiteendő hogy az ajánlattevő a feltételeket ismeri és elfogadja.
11. A versenyárgyalás a fent jelölt napon és időpontban az ajánlatok felbontásával veszi kezdetét. Az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy igazolt képviselői jelen lehetnek.
12. Az ajánlatok felett Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága dönt.
13. Táviratilag beadott ajánlatokat figyelembe nem vesszük, nemkülömben pótajánlatokat.

Arad, 1914. évi július hó 13.

A gazdasági szék.

Közzététel minden nap egy-
napos kiadású ár 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József főh. ut. 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételére a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útján is küldendők — a szövegben a szöveg előír — avagy levélbélyegekben. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor közzendő. Levélbeli megkereséseknél (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, válaszbeli megkeresés küldendő. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik. Minden sor 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a közzétételben aláhúzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatali hivatalra díjtalanul megkeresendő. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.

Miként lehet az apróhirdetést feladni?

1. A hirdető teljes címének feltüntetésével.
 2. Jelige alatt.
 3. Oly értelemben, hogy a hirdető címét csak a kiadóhivatalban lehet megtudni.
- A legalkalmasabb — amennyiben akadályba nem ütközik — az első mód, mert a címnek a lapban való közlése mellett gyorsabban lehet az ügyet elintézni. A cím utáni tudakozás idővesztéssel jár.

Azon apróhirdetésekre vonatkozó tudnivalók, ahol a hirdetés mellett: „Bővebbet, vagy cím a kiadóhivatalban” áll, közelebbi adatok olvashatók az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalának előcsarnokában elhelyezett táblán.

LEVELEZÉS.

Remény I.

Nem vagyok hibás, tehát nem találok magyarázatot. Kérlek alkalom adtával átvenni! Addig is hűséges szerelmemről biztosítok sok üdv. és forró csókkal a Tied. 4278

Levelét

az Est boy-jal küldje. Csókolja H. Telefon 898. 4288

OKTATÁS.

Tanítást

vállal műegyetemi hallgató. Esetleg zongorát is. Schuller Batthyány-utca 28. II. 4291

KIADÓ LAKÁS.

Kiadó lakások!

Zsigmondháza 89. számú házban! 3 szobás lakás összes mellékhelyiségekkel együtt jutányos áron azonnal is kiadó. 4284

Azonnal kiadó

4 szoba előszoba és mellékhelyiségekből álló lakás Fábrián László-utca 2. sz. Felvilágosítást nyújt: Szilágyi és Társa cég Béla-tér 2. 4201

ALKALMAZÁST NYER.

Könyvelő keresetlik

fűszer nagykereskedésbe, azonnali vagy augusztus 1-sel belépésre. Szakmabeli előnybe részesül. Ajánlatok „Fűszerkereskedés” jellegére a kiadóba küldendők. 4218

Kereskedelmi

tanfolyamot végzett könyvelői gyakorlatnok azonnali alkalmazást nyer Kugel Sándornál Brádon, Hunyadm. 4265

ALKALMAZÁST KERES.

Fiatal nő

háztartásvezetőnek jó családba ajánlkozna. Cím: Kalkó Istvánné Gyöngy, Magyar-u. 108. 4256

Volt önálló kereskedő

utazói, raktárnoki, üzletvezető vagy jobb segédi állást keres. Cím: Vörös Andor Borosjenő. 4279

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Új zongora

alig használt, fűtőberendezés, varrógépek, kocsik eladó, Arad Unió hirdető, Kápolna-utca 2. 4290

Próbálja meg

a Palermó pörkölt kávé, amelynél jobb kávé nem létezik, íze, aromája páratlan. Naponta friss pörkölt! Dürer Gusztáv fűszer- és kávénagykereskedés Aradon, a városháza szomszédságában. 8577

Modern világos

hálószobák és ebédlő berendezések, nagy könyvszekrény és egyéb butorok jutányos áron eladó, Kápolna-utca 8. 4065

Emir.

Körömfényesítő por, jobb minden eddiginél a körömet azonnal tükör fényessé teszi ára 70 fillér, kapható mindenhol. Dr. Földes és Hehs pipere szappan és vegyészeti gyára Aradon. 1224

INGATLAN.

Lehel-utca

20. számú ház eladó. 4288

Akác-u. 6. szám

alatti földszintes ház előnyös feltételek mellett azonnal eladó. Bővebbet Aradi Kereskedelmi Bank. 4182

KÜLÖNFÉLE.

Carboform szappan

Olcsó, tökéletes, fertőtlenítő szappan ára 40 fillér. Készíti Dr. Földes és Hehs pipere szappan és vegyészeti gyára Arad, kapható mindenhol. 1224

Hehs-féle

Vasaschinabor. Sauerón szer vérszegénység, sápkor, szédülés a vérszegénységből eredő idegbajok, idegrohamok, étvágytalanság, gyomorbetegségek, láz, általános gyengeség ellen páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malárius fertőzések és infekciókból eredő megbetegedések ellen úgy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ára 2 korona 40 fillér. Készíti: Hehs Vilmos gyógyszerész Aradon, Batthyány-utca. 5180

Még ma!

szerezze be cipő-
és ruhaszükségletét

Korányinál

Bohus-palota.

Csoda szép szőkehajszin

egyedül a

„KAMILLA“

hajszőkítő használata által nyerhető. Ártalmatlan, a haját nem vörösíti.

Kapható kizárólag:

„Agyal“ Drogeria

Török Andor és Társa
Arad, Andrásy-tér 20.

Veszek

vagy más tárgyakra átcserelek: zalogcédléket, tört aranyat és ezüstöt, gyémántot és brilliáns tárgyakat

Deutsch Izidor

Órák és ékszerész

Weitzer J.-utca, Minorita-palota
Telefon 438. szám. 2038

Arad legnagyobb óra- és ékszer-raktára. Olcsó bevásárlási forrás.

Szőlősgazdák figyelmébe!

15 hektoliteres teljesen új

viztartály

jutányos áron eladó.

Ugyanott egy 7 métermázsas erős mérleg eladó. 4185

Bővebbet

WEISZ JENŐ

épület és diszmű lakatosnál
Arad, Andrásy-tér 9. sz.

Költözők figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket csillárokkal együtt, kedvező feltételek mellett szerel és szállít 3361

Koch Dániel

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.

7297—1914. kh. sz.

Hirdetmény.

A mind gyakrabban megismétlődő szerencsétlenségek igazolják, hogy a szabad Marosban és az élővízcatornában való fürdés életveszéllyel jár. A Maros medrére, és az élővízcatornának annak takarítása folytán fenéktalaja, helyenkénti mélysége folytán változik és ujjannan keletkező örvényel, áramsebessége nemcsak az uszói nem tudók, de a gyengébb uszók életére is a legnagyobb veszélyt képezi.

Mint hogy a Maros folyón létesített ingyenes fürdők mindenkinek rendelkezésére állanak és teljesen feleslegessé teszik az életveszéllyel járó szabadban való fürdözést, a közönség életbiztonságának megóvása érdekében a szabadban való fürdést az 1885. évi XXIII. t. cz. 25 §-a alapján Arad, szab. kir. város rendőrségének egész területén betiltom és figyelmeztetem a lakosságot hogy mindazok, akik e tilalom ellen vétnek, a hivatkozott törvény 185 §-a szerint fognak büntetetté válni. Egyidejűleg felkérem a szülőket, gyámokat, gondnokokat, a tanácsot tartó iparosokat, kereskedőket, az elemi és középiskolák igazgatóit, hogy a felügyeletük alatt álló gyermekeket, tanulókat, a rendelkezésben foglalt tilalomról tanítsák ki és figyeljék, hogy az szigorúan betartassák.

Arad, 1914. évi július hó 7-én.

Green s. k.

főkapitány.

17464—1914. kh. sz.

Hirdetmény.

A közös hadseregbeli és honvédség legénységének aratás idejére leendő szabadságolása tárgyában a M. kir. Honvédelmi ministerium 74100—18/1914. számú körrendelete értelmében közhírré teszem, hogy a honvédség és a közös hadseregnek a földművelő és mező munkásosztályhoz tartozó tényleges állomány legénysége, az aratás és egyéb fontos mező munkák idejére, három hétre leendő szabadságolását személynél kihalgatáson (raporton) kérheti, mely kérelem teljesen díjtalan.

Arad, 1914. évi július hó 16-án.

Rendőrfőkapitány.